ЧИГИТНИ ТЕЗ ВА СОЗ ЭКАЙЛИК

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

48 йил чиқиши
15 № 85 (13.347). АПРЕЛЬ 1966 йил
ЖУМА
Баҳоси 2 тийин.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР

Бепоён далаларимизда ижодий меҳнат бамисоли булоқдек мавж урмоқда. Чигит экиш кун сайин, соат сайин авж олмоқда. Буни Тошкент область, Янгийўл районидаги Калинин номли колхозда бўлсангиз айниқса аниқ ҳис этасиз. Пахтакорлар чигит экишни жадал суръат, аъло сифат билан давом эттиришяпти. Суратда: бу йил гектаридан 35 центнердан пахта етиштириш учун курашаётган илғор звено бошлиғи Қоржов Рустамов даласида чигит экиш пайти.

Қ. Розиқов фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

КОММУНИСТ

Ўзида энг олижаноб фазилатларни мужассамлантирган, Ленин партияси, халқ иши учун чин юрагидан садоқатли, партиянинг хоҳиш-иродасини қатъият билан оғишмай амалга ошириш учун астойдил курашчи, бутун куч, билимини, ҳаётини инсониятнинг олий мақсади — коммунизм тантанаси учун бағишлаган оташин жангчининг номи, унвони бир сўз билан айтганда КОММУНИСТдир.

Хаёлни ҳақиқатга айлантирган, одамларнинг юрагидаги эзгу орзуларни рўёбга чиқариш йўлида азиз жонини ҳам аямай курашган ва курашаётган, башарият бахт-саодати деб меҳнат қилаётган кишиларнинг авангарди, сарвари — коммунистлардир.

Жонажон партиямизнинг XXIII съезди ғоят улуғвор, ҳаётий масалаларни, порлоқ истиқбол режаларини ҳал қиларкан, КПСС сафига коммунистик қурилишда актив қатнашаётган илғор ва онгли ишчиларни, колхозчиларни, интеллигентларни партия Уставига қаттиқ риоя қилган ҳолда қабул қилиш зарурлигини алоҳида таъкидлаб ўтди. Ўн икки миллион кишидан зиёдроқ якдил, ҳаммаслак, бир тан-бир жон, қудратли армияни уюштирган, жипслаштирган монолит партиямиз—КПСС ўз сафларининг софлиги тўғрисида, ҳар бир коммунист ленинчи партиянинг аъзоси деган юксак номга сира доғ туширмай, шу номни муносиб равишда оқлаши тўғрисида ҳамиша ғамхўрлик қилиб келмоқда.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XXIII съездининг «КПСС Уставига киритиладиган баъзи бир ўзгартиришлар тўғрисида»ги қарори коммунист деган номни янада улуғлаш, партия ички демократиясини, интизомини тобора кучайтириш, мустаҳкамлаш, ҳар бир коммунистнинг партия, халқ, Ватан олдидаги масъулиятини ошириш тўғрисидаги жонажон партиямиз ғамхўрлигининг тағин бир яққол ифодасидир.

Коммунистик қурилишда КПССнинг раҳбарлик роли ошиб бораётган ҳозирги пайтда миллион-миллион кишилар ўз тақдирларини Коммунистик партия тақдири билан яна ҳам маҳкамроқ, тағин ҳам чамбарчас боғлаб, авангардлар сафида бўлишни истайдилар. Совет кишилари жангларда синалган, ўз елкасига жаҳоншумул-тарихий вазифаларни олган Коммунистик партиямизга чексиз ишонадилар, унинг обрў-эътиборини, куч-қудратини ошириш учун курашни буюк бахт деб биладилар.

Оммани улуғ ишларга отлантиришга, қанотлантиришга қодир, моддий ноз-неъмат ижодкорлари партиямиз сафида қанча кўп бўлса, улар коммунизм моддий-техника базасини мустаҳкамлаш йўлида қанчалик зўр ҳиммат, матонат билан, қанчалик зўр ижодий ташаббус билан меҳнат қилишса, партиямизнинг халқ ўртасидаги обрў-эътибори шунчалик ортаверади. Демак, партиянинг ҳар бир аъзоси коммунист деган номни қанча улуғласа, қанча пок сақласа, КПССни ҳам шунча улуғлаган, унинг сафлари мустаҳкамлиги учун шунча жон куйдириб курашган бўлади.

Партия ташкилотлари КПССга қабул қилинадиган кишиларнинг составини сифат жиҳатдан янада яхшилашлари, партияга янги аъзолар қабул қилиш учун бўлган масъулиятларини оширишлари, партия аъзолигига фақат якка-якка тартибда қабул қилиш принципига қаттиқ риоя қилишлари керак.

Комсомол — партиянинг содиқ резерви, таянчидир. Энг яхши ёшларимиз комсомол сафида тарбияланиб, камол топадилар. Комсомол-ёшлар халқимизнинг умиди, суянган тоғи, ишонган боғидир. Улар кекса гвардиянинг шонли байроғини нурли марраларга янада баланд кўтариб боришга даъват этилгандирлар. КПСС XXIII съездининг қарорига биноан 23 ёшгача бўлган ёшлар партияга фақат ВЛКСМ орқали кирадилар. КПССга кирувчи ВЛКСМ аъзолари район, шаҳар комсомол комитетидан рекомендация тақдим этадилар ва бу рекомендация ҳар бир партия аъзосининг рекомендацияси ўрнига ўтади. Бу — жонажон партиямиз комсомолга қанчалик зўр ишонч билан қараётганлигини кўрсатади, шу билан бирга энг яхши ёшлар партия сафида кўпроқ бўлишини таъминлайди. Эндиликда партияга рекомендация берувчилар энг камида беш йиллик партия стажига эга бўлмоқлари лозим.

Партия ўз аъзоларининг якдиллиги, интизомлилиги, ўз бурчларини ҳалол бажаришлари билан қудратлидир. Шунинг учун ҳам бундан буён партия Уставининг кириш қисмига партия КПСС Программасини, Уставини бузувчи ва коммунист деган юксак номга ўзининг хулқ-атвори билан доғ туширувчи шахслардан ўзини холи қилади, деган қоида ёзиб қўйилади.

Камтарлик, ростгўйлик, принципиаллик, коммунизм тантанаси учун кураш йўлида ҳормай-толмай меҳнат қилиш, янгиликни енгиш учун курашмоқ, йўлдаги қийинчиликлардан нолимай, тўсиқғовларни енгиб ўтишда иродасини тоблаш, меҳнатда, курашда, ҳаётда ҳамиша пок, софдил, одамларга меҳрибон бўлиш, вафодорлик, ҳар бир масалани ҳал қилаётганда Партия, Ватан манфаатларини ҳамма нарсадан устун қўйиш — коммунистларга, комсомол — ёшларга, барча совет кишиларига хос фазилатдир. Коммунист юриш-туришда, оилада, муомалада ҳаммага ибрат кўрсатсин.

Чинакам ленинчи учун, ҳар бир коммунист учун партия Программаси, Уставини, партия қарорларини эътироф этишнинг ўзигина камлик қилади. Коммунист ана шу қарорларни амалга ошириш учун курашда ижодкор бўлсин, ташаббус кўрсатсин, ҳамиша ҳар жабҳада ёниб турсин, коммунистик қурилишнинг зарбдор участкасида шахсан ибрат кўрсатсин.

Дабдабабозлик, қуруқ шов-шув кўтариш, тантанабозлик, шуҳратпарастлик, мақтанчоқлик коммунистга ётдир. Масалаларни ҳал қилишда омманинг фикрига қулоқ солиб, кўпчилик бахт-саодатини ўйлаб, вазминлик билан ҳал қилиш коммунистнинг энг яхши фазилатидир.

КПСС Уставига киритиладиган баъзи бир ўзгаришлар партиямизнинг негизи бўлган бошланғич партия ташкилотларининг жанговарлик қобилиятини, обрў-эътиборини, партия раҳбар ходимларининг иззат-ҳурматини, омма ўртасидаги обрўсини янада оширишга қаратилгандир. Буларнинг бари ҳар бир коммунистнинг ўз постида тағин ҳам кенг қанот ёзиб, ташаббус кўрсатиб, меҳнат қилиши учун энг қулай шароитлар яратиб беради.

Коммунистнинг бурчи, вазифаси, жонажон иши бугун беш йилликнинг янги зафарномаси ёзилаётган ҳал қилувчи участкада бўлишдан, коммунизм моддий-техника базасини вужудга келтириш учун курашда ҳаммага ибрат бўлишдан, оммани порлоқ истиқбол сари бошлаб боришда шахсий намуна кўрсатишдан иборатдир.

Коммунист деган юксак ном янги зафарларга, партия ғояларини халқнинг онгига етказишда оташин жарчи бўлишга, ҳамиша ижод қилиш, яратиш, Ватан шон-шавкатини, куч-қудратини ошириш учун курашда байроқдор бўлишга чорлайди!

СИФАТЛИ ЭКЯПМИЗ

Партиямизнинг яқинда ўз ишини тамомлаган XXIII съезди қарорлари колхозимиз меҳнаткашларини янги зафарларга руҳлантириб юборди. Колхоз партия ташкилоти съезд материалларини меҳнаткашларга тушунтириш, янги беш йиллик марралари тўғрисида суҳбатлар ўтказишга алоҳида эътибор бермоқда. Агитаторлар беш йилликнинг биринчи йилида колхозимизнинг ўзида ҳам катта ўзгаришлар юз беришини, шу йилда Марказий Фарғона чўлидан яна 250 гектар ер ўзлаштирилиб, экинзорга айлантирилишини мароқ билан сўзлаб бермоқдалар.

Беш йилликнинг дастлабки йилидаёқ катта зафарларни қўлга киритишга бел боғлаган колхозчиларимиз ҳосилдорликни 23 центнерга етказиб, она-Ватанга 2400 тонна «оқ олтин» етказиб беришга аҳд қилдилар. Бу ҳосил оз, албатта. Лекин колхозимиз Ёзёвон чўли этагида жойлашганлигини, ҳосилдорликни мунтазам ошириб бориш учун жуда катта мелиоратив ишларни амалга ошириш талаб қилинишини эътиборга олиш керак. Колхоз аъзолари 1060 гектар майдонга чигитни қисқа вақт ичида экиб, уни бир текис ундириб олиш учун пухта замин яратдилар. Ерларнинг шўри яхшилаб ювилди. Шу кунларда эса яхшилаб тайёрланган пайкалларга пешма-пеш чигит ташланмоқда. Экишга яқинда киришган бўлсак ҳам, қисқа вақт ичида 350 гектар ерга уруғ ташланди.

Колхоз партия ташкилоти колхозчилар ўртасида оммавий-сиёсий ишларни кучайтириш билан бирга уларнинг унумли ишлашлари учун яхши шароит яратиб беришга алоҳида эътибор бермоқда. Дала шийпонлари безатилмоқда, болалар боғча ва яслилари мунтазам ишлаб турибди. Колхозчиларга ҳар ўн кунда аванс бериб борилмоқда. Шу туфайли дала ишлари тобора қизғин бормоқда. Ж. Мамараҳимов, У. Юсуфбеков, И. Холматов каби ёшлар бошчилик қилаётган бригадаларда чигитни сифатли экиб олиш учун социалистик мусобақа авж олиб кетди.

Колхозчилар партия ва ҳукуматимизнинг бениҳоя ғамхўрлигига амалий иш билан, она-Ватанга кўпроқ пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик, чорвачилик маҳсулотлари етказиб бериш билан жавоб берадилар.

А. НАБИЕВ,
Охунбобоев районидаги «Иттифоқ» колхози партия ташкилотининг секретари.

УРУҒ НИШ УРДИ

Оққўрғон районидаги «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозининг пахтакорлари ва механизаторлари КПСС XXIII съезди қарорларига жавобан чигит экишни тезроқ тамомлаш учун интилмоқдалар. Бу ерда ҳар бир агрегат билан кун сайин кўпроқ майдонга уруғ ташлаш, экишнинг сифатли бўлишини таъминлашга алоҳида эътибор берилянти. Бу соҳада 5-бўлим коллективи алоҳида намуна кўрсатяпти.

Бўлим пахтакорлари беш йилликнинг тўнғич йилида 1120 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 28 центнердан «оқ олтин» олиш ва давлатга ўтган йилдагидан анча кўп пахта етказиб беришга аҳд қилишган. Улар экиш суръатини тобора тезлаштирдилар. Далада ишлаётган барча агрегатларнинг қувватидан тўла фойдаланилди. Натижада барча майдонга 10 иш кунида квадрат-уялаб чигит экиб бўлинди. Искандар Каттаманов ва Ридван Давлетов ўртоқлар бошлиқ бригадаларда экиш ҳаммадан олдин сифатли қилиб тамомланган эди. Ҳозир ана шу бригадаларнинг даласида уруғ ниш ура бошлади. Механизаторлар ғўзанинг дастлабки парваришини бошлаб юбориш учун ўз тракторларини қайта мослаб, культиваторларни осиб қўйдилар. Эрта-индин ғўза парвариши ҳам қизитиб юборилади.

М. КАРАЧИК.

ТЎЛА ГЕКТАР УЧУН

Уста пахтакор Мустафо бобо Қиличевни Навоий районида танимайдиган киши камдан-кам топилади. Бобо кўп йиллардан буён пахтачилик бригадасига бошчилик қилиб келаётир. У бу йил «Нарпай» совхози 4-бўлимидаги 2-бригадага бошчилик қилаётир.

Бригада чигит экишни совхозда биринчи бўлиб тугаллади. Ҳозир бригада аъзолари экилган чигитларни ҳамма майдонларда бир текис ундириб олиш учун курашмоқда.

Шунингдек, Мустафо бобонинг шогирди ўртоқ Рустам Астанов бошлиқ 3-бригада аъзолари ҳам чигит экишни агротехника қоидалари асосида қисқа муддатда тугаллаб, уни барча майдонларда қийғос ундириб олиш ва тўла гектар учун курашни кенг кўламда бошлаб юбордилар.

А. ОЧИЛОВ.

КЕНГ ҚАТОРЛАБ...

ГУЛИСТОН. (ЎзТАГ). Салкам юз гектар майдонга чигит экиб бўлиш учун республикада хизмат кўрсатган механизатор Жавод Кўчиев бригадасига атиги тўрт кун вақт талаб қилинди. У, ишнинг ана шундай юксак суръатларига янги технология—қатор оралари 90 сантиметр бўлган майдонга чигит экиш туфайли эришди.

Мирзачўлдаги Ж. Кўчиев ишлаётган «Малик» совхози мамлакатда биринчи бўлиб кенг қаторларда пахта етиштириш усулини қўлланди. Олти йиллик тажриба бу усулнинг истиқболга эга эканлигини кўрсатди. Пахта ҳосилдорлиги 5-6 центнер кўпайди, меҳнат унумдорлиги эса, 1,5-2,5 баравар ошди. Бу йил бу ерда деярли бутун экин майдонига чигит кенг қаторлаб экилди. Мирзачўлдаги бошқа совхозлар, асосан қўриқ ерлардаги совхозлар ҳам ана шу прогрессив методни жорий қилишга қарор бердилар. Қўриқ ердаги совхозларда пахтачиликда банд бўлган ҳар бир ходим зиммасига тушаётган иш нагрузкаси айниқса каттадир.

Ўзбекистон саноати кенг қаторларда ишлаш учун мўлжалланган махсус машиналар ишлаб чиқаришни ўзлаштирди. Бундай машиналарнинг асосий қисми Мирзачўлдаги хўжаликларга юборилади. Бу хўжаликларда бу йил 20 минг гектардан кўпроқ майдонда ғўзалар ана шу янги усулда жойлаштирилади.

ДАЛА ИШЛАРИ КУНДАЛИГИ

БАҲОР КЎРКИ—МЕҲНАТ

Халқимизнинг «Эрта экkan, хирмон қилур, кеч экkan армон қилур», деган ажойиб мақоли бор. Бу йил баҳорнинг жуда қулай келганлиги ҳам ана шу мақол замирида олам-олам мазмун борлигидан далолат бериб турибди. Дарҳақиқат, шу кунларнинг ҳар бир минутидан, соатидан оқилона фойдаланаётган кўпгина бригадалар, бўлимлар ва хўжаликлар, районлар чигит экишни тугаллаб қўйдилар, куздаги хирмонга пухта замин яратиш учун дастлабки тадбирларни изчиллик билан амалга оширмоқдалар.

Ўзбекистон ССР Марказий статистика бошқармасининг берган маълумотларига қараганда, 14 апрелгача республикамизда чигит экиш плани 47,1 процент бажарилган. 745 минг 757 гектар ерга уруғ ташланди. Экиш суръатлари бўйича ўтган йил шу вақтдагига нисбатан қарийб 6 процент илгари боряпмиз. Тошкент области 124 минг 642 гектар майдонга чигит экиб, планни 89,6 процент, Сурхондарё области 86835 гектарга уруғ ташлаб, планни 78,1 процент адо этдилар. Тошкентликлар квадрат-уялаб чигит экиш планини ҳам 64,8 процент бажариб қўйдилар.

Бу йил республикамиз бўйича 20 минг гектар майдонга чигит қатор оралари 90 сантиметр қилиб экилади. Бу усулнинг афзалликларини бултур Жавод Кўчиев амалда исботлаган эди. Машҳур механизатор Сирдарёдаги «Малик» совхози далаларида ишлаб, чигитни шу усулда экди ва ҳар гектар майдондан чигит тор қаторлаб экилган ердагига қараганда 5-6 центнердан кўп пахта олди. Бинобарин, қатор ораларини 90 сантиметр қилиб чигит экишга алоҳида эътибор бериш зарур.

Кунлар исиб кетяпти. Ердаги нам қочиб қоляпти. Шу кеча-кундузда экиш-тикиш ишларини тугаллаган хўжалик чигитни тезроқ ундириб олиш имкониятига эга бўлади. Афсуски, бир қатор районларда, областларда чигит экишда бўшашувчиликка йўл қўйилмоқда. 14 апрелга қадар Қорақалпоғистон Автоном Республикасида 4,4 процент майдонга, Хоразм областида 13,8 процент майдонга, Фарғона областида 29,8 процент ерга уруғ қадалди. Экишда Самарқанд ва Андижон областлари ҳам сусткашликка йўл қўймоқдалар.

Чигит экишни қисқа муддатда тугаллаш ва уни бехато ундириб олиш энг масъулиятли давр эканлигини сира унутмаслик лозим. Экишнинг суръати ва сифати устидан хўжалик раҳбарлари, агрономлар бевосита назорат ўрнатишлари, экиш нормасига қатъий риоя қилишлари, чигитнинг уяларга маълум миқдорда тушишига эришишлари керак. Ҳар бир агрегат тўла қувват билан аниқ ишласин. Агрегатларни бошқараётган механизаторларга барча шароитлар яратиб берилсин. Гектарларни ҳозирданоқ тўлдириб бориш керак.

Ҳар хил бегона ўтлар ҳам ердан бош кўтаришга ҳаракат қилади. Вазифа бегона ўтларни йўқотиш учун курашни ҳозирданоқ бошлаб юборишдан иборатдир. Бунинг учун етарли миқдорда гербицидлар тайёрлаш, техникани тахт қилиб қўйиш керак. Далаларга зараркунандалар ҳам тарқалиши мумкин. Бунинг ҳам олдини олиш зарур. Заҳарли химикатлар тайёрланиши, чанглагич, пуркагич аппаратлари тўла ремонт қилиб қўйилиши шу куннинг асосий вазифаларидан бири бўлмоғи керак. «Узсельхозтехника» республика бирлашмаси ўсимликларни ҳимоя қилиш учун хўжаликларни химиявий воситалар билан етарли таъминлаши лозим.

Чигитни тез ва соз экиб олайлик. Шу билан бирга, экинлардан мўл ҳосил етиштиришга қаратилган бошқа тадбирларни ҳам изчиллик билан амалга оширайлик.

ПРОПАГАНДИСТЛАР КУРСЛАРИ

14 апрелда шаҳар ва район партия комитетлари пропагандистлари доимий семинарлари раҳбарларининг республика курслари ишга киришди. Бу курсларнинг машғулотлари КПСС XXIII съездининг материалларини кенг ўрганиб чиқишга бағишланади. Машғулотларга область сиёсий маориф уйларининг мудирлари, шунингдек комсомол комитетлари ва Туркистон ҳарбий округи сиёсий бошқармаси пропагандист ходимларнинг бир группаси таклиф этилди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ташкил этган бу курсларда тарихчилар, экономистлар, философлар, халқаровчилар лекция ўқийдилар.

Машғулотларнинг биринчи кунида КПССнинг Коммунистик қурилишидаги раҳбарлик ролининг ўсиши тўғрисида, партиянинг коммунизм моддий-техника базасини вужудга келтириш соҳасидаги ишлари ҳақида, КПССнинг ташқи сиёсий фаолияти тўғрисида лекциялар ўқилди.

(ЎзТАГ).

САМИМИЙ ВА ДЎСТОНА УЧРАШУВЛАР

13 апрелда КПСС Марказий Комитетида КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Марказий Комитет секретари ўртоқ М. А. Суслов, КПСС Марказий Комитетининг секретари ўртоқ Б. Н. Пономаревнинг КПСС XXIII съездида қатнашган Италия Коммунистик партияси делегацияси билан учрашуви бўлиб ўтди. Делегация Италия Коммунистик партиясининг Бош секретари ўртоқ Луижи Лонго (делегация бошлиғи), Италия Коммунистик партияси Сиёсий бюросининг аъзоси, «Унита» газетасининг директори ўртоқ Марио Аликата, Италия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг аъзоси, Италия Коммунистик партияси Сардиния область комитетининг секретари ўртоқ Умберто Кардия ва Италия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг аъзоси ўртоқ Сержо Сегрелардан иборат.

Самимий, дўстона вазиятда ўтган суҳбатда ҳар иккала қардош партияни қизиқтираётган масалалар муҳокама қилинди.

* * *

13 апрелда КПСС Марказий Комитетида КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг КПСС XXIII съездида қатнашган Куба Коммунистик партияси делегацияси билан учрашуви бўлди. Делегация Куба Компартияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси Куба Компартияси Марказий Комитетининг секретари ўртоқ А. Харт Давалос (делегация бошлиғи), Куба Компартияси Марказий Комитетининг аъзоси, Куба Компартияси революцион тайёргарлик мактабларининг миллий директори ўртоқ Л. Сото Прието, Куба Компартияси Марказий Комитетининг аъзоси, Куба майда деҳқонлар миллий уюшмасининг раиси ўртоқ Х. Рамирес Крус, Куба Компартияси Марказий Комитетининг аъзоси, Куба Республикаси Революцион қуролли кучлар бош штаби бошлиғининг биринчи ўринбосари майор ўртоқ П. Миерет Прието, Куба Компартиясининг Марказий Комитетининг аъзоси ўртоқ А. Сантамария Куадрадо, Куба республикасининг СССР даги элчиси ўртоқ К. Оливарес Санчеслардан иборат. Учрашувда КПСС Марказий Комитетининг секретари ўртоқ Ю. В. Андропов иштирок этди.

Учрашув вақтида бўлиб ўтган самимий, дўстона суҳбатда ҳар иккала қардош партияни қизиқтирувчи масалалар муҳокама қилинди.

* * *

13 апрелда КПСС Марказий Комитетида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари ўртоқ М. А. Суслов, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитети секретари ўртоқ П. Н. Демичев КПСС XXIII съездида қатнашган Португалия Коммунистик партияси бош секретари ўртоқ А. Куньял (делегация бошлиғи) ва Португалия Компартияси Марказий Комитети секретари ўртоқ М. Да Силвадан иборат Португалия Коммунистик партияси делегацияси билан учрашдилар.

Учрашувда КПСС Марказий Комитети халқаро бўлими мудирининг ўринбосари ўртоқ Е. И. Кусков қатнашди.

Самимий ва дўстона вазиятда, якдиллик руҳида ўтган учрашув вақтида ҳар иккала қардош партияни қизиқтирган масалалар муҳокама қилинди.

КПСС XXIII съезди қарорларини амалга оширамиз

ҲАЁТ ТАҚОЗОСИ

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси бир маслакдаги, жамиятни ўзгартирувчи, ташаббускор революционерларнинг кўнгилли жанговар иттифоқидир. Бу эса партиянинг ички ҳаётида ҳам ўз ифодасини топган. Чунки партия ишдаги восита ва услубларнинг мутлоқ ўзгармаслигини тубдан рад этади. Жамиятимиз тараққиётининг ҳозирги босқичида совет халқининг мураббийси, сиёсий доҳийси ва ташкилотчиси бўлган КПСС-нинг роли, аҳамияти янада ортди. Партия XXIII съезди КПСС Уставига киритган баъзи бир ўзгартишлар ҳам партия амалий фаолиятининг шакл ва усулларини янада такомиллаштиришга, коммунистик қурилишнинг навбатдаги вазифаларини тобора муваффақиятлироқ ҳал этишга қаратилган.

Маълумки, КПСС сафларининг мустаҳкамлиги, унинг жанговарлиги, авангардлиги кўп жиҳатдан партия аъзоларининг маънавий фазилатларига боғлиқ. Шунинг учун Уставга киритилган ўзгартишлар, даставвал, партия ҳаётининг бу ленинча нормасини мустаҳкамлашга қаратилгани ҳам бежиз эмас. Сўнгги йилларда совет жамиятининг энг илғор қисмини партияга қабул қилиш, партия аъзоси ролини ва аҳамиятини юқори кўтариш юзасидан бир қанча ташкилий тадбирлар амалга оширилди. Уставнинг партия аъзоларига бағишланган қисмига аввалги съездда киритилган ўзгартишлар, КПСС Марказий Комитетининг партия ташкилотида партияга қабул қилиш ва ёш коммунистларни тарбиялаш тўғрисидаги қарори ана шу мақсадларга қаратилган эди. Уставга киритилган янги ўзгартишда: «23 ёшгача бўлган ёшлар партияга фақат ВЛКСМ орқали кирадилар», — дейилади. Бу — партиянинг жанговар резерви, ёшларнинг тарбия мактаби бўлган комсомолнинг аҳамиятини янада юксакка кўтаради, ёшларнинг сиёсий етук ва илғор қисмини партияга тавсия этишда унинг партия олдидаги масъулиятини оширади.

Киритилган ўзгартириш рекомендация берувчиларнинг, Уставда илгари ёзилганидек, уч йиллик эмас, балки камида беш йиллик партия стажига эга бўлмоқларини талаб этади. Бу мутлақо ҳаққоний талабдир. Тажриба шуни кўрсатмоқдаки, рекомендация берувчи қанчалик кўп стажга эга бўлса, у кишиларни шунчалик яхши фарқ қила олади, партияга тавсия этишдан олдин чуқур ўйлайди, кўпроқ масъулият ҳис этади. Ана шундагина тавсия этилган кишининг партия ҳаётига тезроқ кириб бориши, умумий ишга барвақтроқ фойда етказиши таъминланади.

Уставнинг 9-параграфида шундай ёзилган эди:

«Партия ташкилоти зарур ҳолларда партия йўли билан бериладиган жазо чораси сифатида партия аъзосини бир йил муддатгача кандидатликка кўчира олади». Маҳаллий партия органларининг иш тажрибаси шуни кўрсатдики, бундай чора амалда ўзини оқламади. Шунинг учун съезд қабул қилган қарорда партиявий жазо чораси тариқасида кандидатликка кўчириш бекор қилинди.

Программа ва Устав партиянинг энг муҳим сиёсий ҳужжатларидир. Бу ҳужжатлар партиянинг маълум тарихий босқичдаги стратегияси ва тактикасини белгилайди, партия ҳаётидаги раҳбарлик принциплари ва нормаларини мустаҳкамлайди. Программа ва Устав — партиянинг ғоявий ва ташкилий мустаҳкамлигининг асоси. Буларсиз партия монолитлигини, жипслигини, тарихий вазифаларни ҳал этишдаги амалий фаолиятини тасаввур қилиб бўлмайди. Программа ва Устав талабларини бузган коммунист партияни заифлаштиради, унинг обрўсига путур етказади. Уставнинг кириш қисми, партия КПСС Программасини, Уставини бузувчи ва коммунист деган юксак номга ўзининг хулқ-атвори билан доғ туширувчи шахслардан ўзини холи қилади, деган қоида билан тўлдирилганлиги ҳар бир партия аъзосининг шахсий масъулиятини янада оширади, партиянинг ғоявий, тактик ва ташкилий асосларини мустаҳкамлайди.

Уставга, коммунистни партиядан чиқариш масаласи район ва шаҳар партия комитетида узил-кесил ҳал этилади, деган қонун киритилди. Ҳозиргача район ва шаҳар партия комитетлари КПСС-га қабул қилиш масаласини узил-кесил ҳал этар, лекин партия сафидан чиқаришни батамом ҳал қила олмас эдилар. Ҳолбуки, партияга қабул қилиш масаласи ундан бирор коммунистни чиқаришга қараганда осонроқ иш эмас. Зероки, район ва шаҳар партия комитетлари КПСС сафига қабул қилишдек мураккаб ишнинг уддасидан чиқаётган эканлар, партия сафидан чиқариш масаласини ҳам улар узил-кесил ҳал қила оладилар ва шундай қилингани маъқул.

Район ва шаҳар партия комитетлари КПСС сафидан чиқарган кишиларнинг юқори органларга, КПСС Марказий Комитетигача арз қилиш ҳуқуқлари сақланиб қолади. Бу қоида биринчидан, район ва шаҳар партия комитетларининг партиядан чиқариш масаласидаги масъулиятини оширса, иккинчидан, область ва ўлка партия комитетлари, иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетларига район ва шаҳар партия комитетларининг иши устидан назоратни кучайтиришни талаб этади.

Партиянинг олий органлари ҳақида, партиянинг раҳбар ва маҳаллий органлари составини янгилаб туриш масаласи тўғрисида ҳам Уставга ўзгартиш киритилди. Коммунистик қурилишда партиянинг вазифалари тобора кўпайиб, унинг роли ошиб бораётган шароитда съездлар ўртасидаги даврда энг муҳим сиёсий проблемаларни КПСС Марказий Комитетининг пленумларидан кўра кенг ваколатли партия анжуманида муҳокама қилиш зарур бўлиб қолиши мумкин. Шунинг учун Уставда: «Партия Марказий Комитети съездлар ўртасидаги даврда зарур бўлиб қолган тақдирда, партия сиёсатининг энг муҳим масалаларини муҳокама қилиш учун Бутуниттифоқ партия конференциясининг, иттифоқдош республикалар компартияларининг Марказий Комитетлари эса республика партия конференцияларини чақиришлари мумкин» деб белгилаб қўйилди.

Съездлар ўртасидаги даврда Бутуниттифоқ ва республика партия конференцияларини чақириб туриш ишдаги коллегиалликни янада мустаҳкамлайди, хўжалик-сиёсий вазифаларни, маданий қурилиш, меҳнаткашлар моддий фаровонлигини ошириш масалаларини тўғрироқ ҳал этиш имконини беради.

Ҳозиргача иттифоқдош республикалар (Украина, Белоруссия, Қозоғистон, Ўзбекистондан ташқари) компартияларининг съездлари икки йилда бир марта чақирилар эди. XXIII съезд барча республикалар компартияларининг съездлари ҳам камида тўрт йилда бир марта ўтказилади, деб белгилади. Шунингдек. Уставга КПСС Марказий Комитети партия ишига раҳбарлик қилиш учун Сиёсий Бюро, Марказий Комитетнинг Бош секретарини сайлайди, деган ўзгартишлар киритилди. Марказий Комитет КПСС Марказий Комитетининг РСФСР Бюросини тузади. деган кўрсатма Уставнинг 39-параграфидан тушириб қолдирилди.

Бу тадбирлар партиямиз олий сиёсий органи фаолиятининг характерини тўлиқроқ акс эттиради, ишдаги параллелизмни тугатади.

Ўртоқ Л. И. Брежневнинг ҳисобот докладида ва съезд делегатларининг нутқларида партиявий иш оммани уюштира билиш санъати, меҳнаткашлар тарбиячисининг синчков изланишидан иборат эканлиги ҳақли равишда кўрсатиб ўтилди. Яхши партия ходими бир неча йиллик фидокорона меҳнат жараёнида, партия ва ҳукумат қарорларини изчиллик билан ўрганиш ва бажара бориш натижасида шаклланади. Шу жиҳатдан қараганда, партия органларининг составини ва партия ташкилотларининг секретарларини қатъий нормалар асосида янгилаб ва алмаштириб туриш мақсадга мувофиқ бўлмай қолди. Шунинг учун XXIII съезд ана шундай қатъий нормалар асосида янгилаш ва алмаштиришни белгиловчи 25-параграфни Уставдан чиқаришга қарор қилди. 24-параграф, партия органлари составини систематик суратда янгилаб туриш ва раҳбарликнинг давомийлиги принципига риоя қилинади, деган кўрсатма билан тўлдирилди.

Ҳар бир навбатдаги сайловда бошланғич партия ташкилоти бюроси аъзоларининг камида ярмини янгилаш, бошланғич ташкилот секретарларини ҳар икки йилда албатта янгилаш қоидаси бекор қилингани партиямизнинг асосий ячейкасида ички партия ишларини кучайтиришнинг, раҳбар ходимлар тайёрлаш базасини мустаҳкамлашнинг муҳим воситаси бўлди.

Уставда, 1000 дан ошиқ коммунистлари бўлган бошланғич партия ташкилотлари партномларига иттифоқдош республика Компартияси Марказий Комитетининг рухсати билан, КПССга қабул қилиш, партия аъзолари ва кандидатлари ҳисоботларини юргизиш ҳамда коммунистларнинг шахсий ишларини кўриб чиқиш юзасидан район партия комитети ҳуқуқларини бериш мумкин, деб белгилаб қўйилди. Бундай партномлар икки йиллик муддатга сайланиши партия ташкилоти етакчиларига ишлаб чиқариш ва партиявий-ташкилий масалалар билан чуқурроқ ва муттасил шуғулланиш имконини беради.

КПСС XXIII съезди Уставга киритган ўзгартишлар партия қурилиши масалаларига қўшилган улкан ҳиссадир. Бу тадбирлар партиянинг ленинча ташкилий асосларини, партия ҳаёти нормалари ва партиявий раҳбарлик принципларини янада мустаҳкамлашга, совет халқининг авангарди бўлган партиямизнинг ролини янада оширишга хизмат қилади.

В. НАЗЕМНОВ,
Тошкент Олий партия мактаби партия ва совет қурилиши кафедрасининг старший ўқитувчиси.

УЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

А. С. ПУШКИН НОМИДАГИ МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ ЛЕНИНГРАД ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИ КОЛЛЕКТИВИНИ УЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАХРИЙ ЁРЛИҒИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Тошкент шаҳридаги гастроллари вақтида республика меҳнаткашлари ўртасида драма санъатини пропаганда қилиш соҳасидаги самарали ишлари учун А. С. Пушкин номидаги Меҳнат Қизил Байроқ орденли Ленинград давлат академик драма театри коллективи Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ё. НАСРИДДИНОВА.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Р. САХИБОЕВ.

1966 йил, 14 апрель.
Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

А. С. Пушкин номидаги Меҳнат Қизил Байроқ орденли Ленинград Давлат академик драма театрининг Тошкентдаги гастроллари вақтида чуқур ҳаққоний бадиий образларни яратишдаги буюк ижрочилик маҳорати учун Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг фармонига биноан, СССР халқ артисти Николай Константинович **Симонов** Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланди.

ҚАРДОШЛИК ТАБРИКЛАРИ

Бир қанча чет эл делегацияларининг раҳбарлари КПСС XXIII съезди ўз ишини давом эттирган кунларда республика меҳнаткашларига атаб Ўзбекистон вакилларига табрикнома топширдилар.

Венесуэла Коммунистик партиясининг Бош секретари Хесус Фариа қуйидагиларни ёзади: «Ўзбекистонда яшовчи қардош халққа! Салом йўллаймиз ва XXIII съезд қўйган вазифаларни муваффақиятли бажаришингизни астойдил истаймиз. Сизнинг ўртоғингиз, биродар ва дўстингиз».

Уругвай Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Родней Арисменди ўз хатида қуйидагиларни ёзади: «Газ, олтин ва пахта совет хўжалиги учун, беш йиллик планнинг улуғвор вазифаларини бажариш учун жуда катта аҳамиятга эга эканлигини биламиз. Ўзбекистонлик ўртоқлар, сизларнинг муваффақиятларингиз экономиканинг жуда муҳим тармоқларини ривожлантиришни таъминлайди, жаҳон халқларининг тинчлик, миллий озодлик ва социализм учун олиб бораётган курашига ёрдам беради».

Португалия Компартиясининг бош секретари Альваро Куньял Ўзбекистон меҳнаткашларига қардошлик саломини йўллади: «Ўзбекистон коммунистлари ва бутун халқининг, деб ёзади у, Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXIII съезди ўз олдиларига қўйган вазифаларни бажаришда катта муваффақиятларга эришувларини чин кўнгилдан тилайман». (ЎзТАГ).

ХОТИН-ҚИЗЛАР АНЖУМАНИ

Оржоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхозининг маданият саройида Тошкент область хотин-қизлар конференцияси бўлиб ўтди.

Хотин-қиз делегатлардан салкам 600 киши область партия комитетининг секретари Ҳ. Р. Мусахонованинг «Халқ хўжалигини ривожлантириш беш йиллик планини муваффақиятли бажариш соҳасида КПСС XXIII съезди қарорларини амалга ошириш юзасидан область хотин-қизларининг вазифалари» тўғрисидаги докладини тингладилар. Область хотин-қизлар советининг раиси А. И. Бродова шу советнинг иши ҳақида ҳисобот берди.

КПСС XXIII съездининг делегати, Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари М. А. Абдураззоқов конференция қатнашчилари олдида нутқ сўзлади.

Конференция область хотин-қизлар советининг янги составини, республика хотин-қизлар съездига делегатлар сайлади, областдаги барча хотин-қизларга қарата бир овоздан мурожаат қабул қилинди. Бу мурожаатда область хотин-қизлари КПСС XXIII съездининг топшириқларини бажариш учун курашда ўз муваффақиятларини кўпайтиришга даъват этилади. (ЎзТАГ).

РЕСПУБЛИКАМИЗ МЕҲМОНЛАРИ

Бирлик. Пролетар интернационализми Дўстлик. Республиканинг меҳмонлари — КПСС XXIII съездининг ишида қатнашган Ҳиндистон ва Цейлон Коммунистик партияларининг вакиллари билан учрашувларда ана шу сўзлар тез-тез такрорланиб турди.

Шундай учрашувларнинг бири Оржоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхозида ўтказилди. Чет эл делегацияларининг қишлоқ болалари совға қилган лолаларни кўтариб борган аъзолари колхознинг маданият саройига кириб келдилар. Бу ерда уларни маҳаллий аҳоли билан бирга область хотин-қизлар конференциясининг қатнашчилари ҳам қизғин табрикладилар

Цейлон Компартияси Марказий Комитети сиёсий бюросининг аъзоси И. Р. Арнаратнам минбарга чиқиб, совет дўстларига эркин нутқ билан мурожаат қилди. Биз Ўзбекистонда, деди у, кенг халқ оммаси КПСС съездининг қарорларини қизғин қўллаб-қувватлаётганлигини яққол кўрдик.

Ҳиндистон Компартияси миллий кенгашининг аъзоси П. Т. Пунусга сўз берилади.

КПСС XXIII съездининг бутун иши, деди у, пролетар интернационализми руҳи билан суғорилган эди. Шу нарса қувончлики, КПСС ва Совет ҳукумати интернационализмни сўзда эмас, балки амалда рўёбга чиқармоқдалар. Биз Вьетнам халқининг империалистик агрессияга қарши олиб бораётган курашини Совет Иттифоқининг қатъий қўллаб-қувватлаётганлигига юксак баҳо берамиз, ўзларининг амалий ишлари билан муваффақият қозонишимизга, бутун прогрессив инсониятнинг муваффақият қозонишига ёрдам бераётган совет дўстларимиздан миннатдормиз.

Меҳмонлар «Қизил Ўзбекистон» колхозида бўлган вақтларида бу колхознинг хўжалиги билан танишдилар ва қишлоқ мактабини бориб кўрдилар.

Ҳиндистон ва Цейлон Компартияларининг вакиллари Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Р. Сахибоев билан, республика олий ва ўрта махсус таълим министри Т. А. Саримсоқов билан суҳбат қилдилар. Тошкент университетининг аудиторияларини ва лабораторияларини кўздан кечирдилар. Шундан кейин улар Тошкент тўқимачилик комбинатига бордилар.

* * *

КПСС XXIII съездининг ишида қатнашган Танзания вакиллари 12 апрелдан 13 апрелга ўтар кечаси Тошкентга келишди. Булар орасида С. А. Нжопека бошчилигидаги Танганьика Африка миллий иттифоқи партияси делегациясининг аъзолари, шунингдек М. Матака бошчилигидаги Афро-Широзий (Занжибар) партияси делегациясининг аъзолари бор эди.

Аэродромда Африкадаги ёш давлатнинг вакилларини Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Н. М. Матчонов ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг бошқа масъул ходимлари кутиб олдилар.

Меҳмонларнинг Тошкент тўқимачилик комбинати ишчилари, инженер-техник ходимлари билан учрашуви қизғин ўтди. Корхона кўздан кечирилгандан кейин М. Матака делегацияларнинг ҳамма аъзолари номидан тўқимачиларни КПСС XXIII съезди белгилаб берган вазифаларни амалга оширишда қўлга киритилган дастлабки муваффақиятлар билан табриклади.

Калинин районидаги Карл Маркс номли колхоз билан танишиб чиқиш Танзания партия ходимларида кучли таассурот қолдирди. Афро-Широзий партияси делегациясининг аъзоси Д. Насибу колхозчилар билан қилган суҳбатида ижтимоий хўжаликнинг ўсганлиги, совет кишилари турмушининг юксак даражага кўтарилганлиги марксизм-ленинизм ғояларининг тантанаси бўлиб, Африка халқларига яхши ўрнакдир, деб таъкидлади.

Танзания вакиллари 14 апрелда, республикамизга қилган сафарининг охирги кунида Тошкент шаҳар партия комитетида бўлдилар ва унинг биринчи секретари С. Р. Расулов билан суҳбат қилдилар, Ўрта Осиё ирригация илмий тадқиқот институтини, Ўзбекистон халқ хўжалиги ютуқлари виставкасини бориб кўрдилар. (ЎзТАГ).

Суратда: Тошкентдаги Қуйлиқ ремонт-механика заводининг илғор ишчилари Мамлакат Умаралиева ва Фаина Шафиқова. Улар қишлоқ хўжалиги ходимларининг кўкламги экиш ишларини муваффақиятли тугаллашлари учун катта ёрдам кўрсатмоқдалар. Ремонт учун келтирилган тракторлар двигателлари аппаратураларини ҳамиша юқори сифатли қилиб созламоқдалар, смена топшириқларини орттириб адо этмоқдалар. И. Глауберзон фотоси.

ҚУВАДА

ЗАФАР РАПОРТИ

Карл Маркс номли колхоз чорвадорлари давлатга 179 тонна ўрнига 180 тонна юқори сифатли гўшт топшириб, йиллик планни муддатидан 9 ой илгари бажарганликлари тўғрисида ғалаба рапорти бердилар. Шунингдек, колхоз давлатга ўтган 3 ой мобайнида 72 тонна сут, 40 минг дона тухум сотди.

Бу муваффақиятда қорамолчилик фермасининг мудири коммунист Сотқинбой Эралиев, бўрдоқи боқувчи Обиджон Раҳмонов, чорва ходимларидан Аъзамжон Қўчқоров, Абдумажид Ҳайдаров ва бошқа ўртоқларнинг ҳиссалари катта.

ШИФОХОНА

«Социализм» колхозида қурила бошлаган икки қаватли касалхона биноси битказилиб, фойдаланишга топширилди. Кўп ўринли ва малакали медицина ходимлари билан таъминланган бу касалхона қишлоқ аҳолисига хизмат кўрсатмоқда.

И. ФОЗИЛОВ.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИГА САЙЛОВ ЎТКАЗУВЧИ МАРКАЗИЙ САЙЛОВ КОМИССИЯСИДА

12 апрелда Москвадаги Союзлар уйида еттинчи чақириқ СССР Олий Советига сайлов ўтказувчи Марказий сайлов комиссиясининг биринчи мажлиси бўлди.

Марказий сайлов комиссиясининг раиси ўртоқ В. В. Гришин мажлисни оча туриб, бундай деди: СССР Олий Советига сайлов юзасидан мамлакатда кенг авж олиб кетган кампания Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XXIII съездининг қарорлари туфайли совет халқининг сиёсий активлиги ва меҳнат ғайрати ғоят юксалган бир вазиятда ўтмоқда. Ўртоқ В. В. Гришин ўз нутқида Марказий сайлов комиссиясининг вазифаларига тўхталди. У таъкидлаб айтдики, марказий сайлов комиссияси СССР Олий Советига сайлов вақтида совет сайлов системасининг СССР Конституциясида белгиланган демократик принциплари бажарилишини, «СССР Олий Советига сайлов тўғрисида Низом» талабларига риоя этилишини таъминламоғи керак.

Марказий сайлов комиссияси 1966 йил 12 июнга тайинланган СССР Олий Советига сайловга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказишга тааллуқли бўлган кенг кўламдаги масалаларни кўриб чиқди.

Марказий сайлов комиссияси раисининг ўринбосари ўртоқ Н. А. Муравьева, комиссия секретари ўртоқ И. В. Капитонов, СССР Олий Совети Президиумининг секретари ўртоқ М. П. Георгадзе, СССР Алоқа министри ўртоқ Н. Д. Псурцев, СССР Министрлар Совети ҳузуридаги Матбуот Комитетининг раиси ўртоқ Н. А. Михайловнинг докладлари тингланди.

Марказий сайлов комиссияси сайлов бюллетенларининг формасини ва рангини белгилади. Иттифоқ Советига сайлов бюллетенлари оқ рангли, иттифоқдош республикадан Миллатлар Советига сайлов бюллетенлари ҳаво рангли, автоном республика, автоном область ёки миллий округдан Миллатлар Советига сайлов бюллетенлари пушти рангли қилиб белгиланди.

Депутатликка номзодларни рўйхатга олиш тўғрисида округ сайлов комиссияси протоколининг, участка ва округ сайлов комиссиялари овоз бериш протоколларининг формалари, Иттифоқ Совети ва Миллатлар Совети депутати қилиб сайланганлик тўғрисидаги гувоҳномаларнинг формаси, сайлов қутиларининг намуналари ва сайлов комиссиялари печатларининг намуналари ҳам тасдиқланди.

Марказий сайлов комиссияси СССР Олий Советига сайлов ўтказишга қилинадиган харажатлар сметасини тасдиқлаб, шу мақсадлар учун давлат бюджетидан ажратилган маблағларни сайлов комиссияларига тақсимлаб берди. СССР Алоқа министри ўртоқ Н. Д. Псурцевнинг марказий сайлов комиссияси Иттифоқ Советига ва Миллатлар Советига сайлов ўтказувчи барча округларнинг марказлари билан телефон ва телеграф алоқаси билан таъмин этилади, деган ахбороти маълумотга олинди. Комиссия «СССР Олий Советига сайлов тўғрисида Низом»ни ва сайловга доир бошқа адабиётларни нашр этиш ва жойларга етказиб бериш масалаларини ҳам муҳокама қилди.

Марказий сайлов комиссияси округ ва участка сайлов комиссияларининг СССР Олий Советига сайловга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш соҳасидаги ишлари ҳақида ана шу комиссияларга бериладиган тавсияларни кўриб чиқди ҳамда тасдиқлади ва ўзининг иш планини белгилаб олди. Сайловга тайёргарлик қандай бораётганлиги билан танишиб келмоқ учун марказий сайлов комиссияси аъзоларини республика, ўлка ва областларга командировка қилиш мўлжаллаб қўйилди.

Марказий сайлов комиссиясининг бўлиб ўтган мажлисида Миллатлар Советига сайлов ўтказувчи РСФСР сайлов комиссиясининг раиси ўртоқ В. И. Прохоров, Миллатлар Советига сайлов ўтказувчи РСФСР сайлов комиссиясининг секретари ўртоқ Н. А. Вороновский, СССР Йўллар министри ўртоқ Б. П. Бешчев, Гражданавиацияси министри ўртоқ Е. Ф. Логинов, Денгиз флоти министри ўртоқ В. Г. Бакаев, Савдо министри ўртоқ А. Н. Струев, СССР Балиқ хўжалиги министри ўртоқ А. А. Ишков, Центросоюз правлениесининг раиси ўртоқ А. П. Климов. марказий ташкилотлар ва идораларнинг раҳбарлари, совет жамоатчилиги, матбуоти, радиоси, телевидениесининг вакиллари қатнашдилар. (ТАСС).

СССР Олий Советига сайлов ўтказувчи Марказий сайлов комиссияси томонидан белгиланган сайлов бюллетенларининг формаси

СССР Олий Советига сайлов юзасидан

САЙЛОВ БЮЛЛЕТЕНИ

196______ йил „_______“

Иттифоқ советига сайлов ўтказувчи

______ **нчи** ____________ **сайлов округи**

Сайлов бюллетенида ўзингиз ёқлаб овоз берадиган БИР кандидатнинг фамилиясини қолдирингиз, бошқаларини ўчирингиз.

Депутатликка кўрсатилган кандидатнинг фамилияси, номи, отасининг исми	Депутатликка ким томонидан кандидати кўрсатилган.
	Оқ ранг

Иттифоқ Советига сайлов ўтказувчи ____________
Округ Сайлов комиссиясининг раиси ____________

СССР Олий Советига сайлов юзасидан

САЙЛОВ БЮЛЛЕТЕНИ

196______ йил „_______“

Миллатлар советига сайлов ўтказувчи

______ **нчи** ____________ **сайлов округи**

__________________ дан

(иттифоқдош республиканинг номи)

Сайлов бюллетенида ўзингиз ёқлаб овоз берадиган БИР кандидатнинг фамилиясини қолдирингиз, бошқаларини ўчирингиз.

Депутатликка кўрсатилган кандидатнинг фамилияси, номи, отасининг исми	Депутатликка ким томонидан кандидати кўрсатилган.
	Ҳаво ранг

Миллатлар Советига сайлов ўтказувчи ____________
Округ Сайлов комиссиясининг раиси ____________

СССР Олий Советига сайлов юзасидан

САЙЛОВ БЮЛЛЕТЕНИ

196______ йил „_______“

Миллатлар советига сайлов ўтказувчи

______ **нчи** ____________ **сайлов округи**

__________________ дан

(автоном республика, область ёки миллий округнинг номи)

Сайлов бюллетенида ўзингиз ёқлаб овоз берадиган БИР кандидатнинг фамилиясини қолдирингиз, бошқаларини ўчирингиз.

Депутатликка кўрсатилган кандидатнинг фамилияси, номи, отасининг исми	Депутатликка ким томонидан кандидати кўрсатилган.
	Пушти ранг

Миллатлар Советига сайлов ўтказувчи ____________
Округ Сайлов комиссиясининг раиси ____________

Газетхонлар хатларидан

ҚИШЛОҚЛАР КЎРКИ

Республикамизда қишлоқ ва посёлкаларни, аҳоли яшайдиган барча пунктларни ободонлаштиришга, уларни бош план асосида қайта қуришга алоҳида эътибор берилияпти. Редакциямизга келаётган кўплаб хатларда колхоз ва совхоз қишлоқлари ҳамда посёлкалари қиёфаси кун сайин ўзгариб, кўркам шаҳарча тусини олаётгани ҳақида завқ-шавқ билан ҳикоя қилинган.

«Сўнгги 2-3 йил ичида Фориш район маркази таниб бўлмас даражада ўзгарди, — деб ёзади Я. Темиров ва С. Усмонов ўртоқлар, — бу ерда кўплаб уй-жой, жамоат бинолари қад кўтарди. Яқинда 25 та уй-жой биноси қурилиб, фойдаланишга топширилди, 360 хўжалик энг арзон ёқилғи «зангори олов» олди. Шу нарса айниқса қувончлики, районда барча хонадонлар радиолаштирилган, энг узоқ участкалар ҳам газлаштирилган. Киров номли, «Фориш», «Кизилқум», «Чимқўрғон» ва Тимирязев номли совхозлар ана шулар жумласидандир. Шу кунларда янги маиший комбинат биноси қурилиши жадал суръатлар билан олиб борилмоқда.

Қишлоқларимиз кўркига кўрк қўшишда, уларни янада ободонлаштиришда маҳаллий Советлар, доимий комиссиялар ва улар атрофига уюшган жамоатчи активлар ҳамда ободончилик ишқибозлари бўлган жонкуяр депутатларнинг ҳиссаси катта. Газетхонлардан Р. Худойбердиев, Ж. Ҳалилов, М. Аюбов, Э. Асадов, С. Хўжаев, У. Аҳмедов, Б. Имомов ўртоқларнинг хат-хабарларида Самарқанд область Иштихон районидаги Октябрь қишлоқ Совети, Қашқадарё область, Шаҳрисабз район ижроия комитетининг ободончилик соҳасида олиб бораётган ибратли ишлари тўғрисида, шунингдек, бу қишда жонбозлик кўрсатаётган Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати М. Бобохонов, Самарқанд область Советининг депутати Ш. Назаров, Бухоро область, Ғиждувон район Улфатбиби қишлоқ Советининг депутати Қ. Турсунов, Пастдарғом районидаги Карл Маркс номли колхоз раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ж. Юсупов ҳақида илиқ сўзлар ёзилган.

Аммо ҳамма ерда аҳвол давр талаблари даражасида эмас. Айрим хўжаликларнинг раҳбарлари, маҳаллий Советларнинг ижроия комитетлари, депутатлар қишлоқ ва посёлкаларни, аҳоли яшайдиган пунктларни ободонлаштиришдек муҳим ишга етарли эътибор бермаётирлар.

Фарғона районидаги «Москва» колхозининг Октепа ва Чкалов участкаларини «Ўгай участкалар» деб аташади. Бунинг боиси нима дерсиз. Чунки колхоз раҳбарлари ой тугса ҳам кун тугса ҳам Бешбола участкасига тугсин, қабилида иш тутмоқдалар. Ушбу далилларни бир-бирига таққослаш фикримизнинг исботи учун етарли бўлса керак.

Бешбола участкасида қисқа вақт ичида 500 дан ортиқ хонадон газлаштирилди ва аҳоли водопровод суви билан таъминланди. Ҳаммом, чойхона қуриб ишга туширилди. Шунингдек, типовой лойиҳа асосида клуб қуриш мўлжалланмоқда.

Чкалов участкасидачи?! Бу ерда шу вақт ичида бирорта жамоат ёки маданий-маиший бино қад кўтаргани йўқ. Ҳатто мактаб электр энергия билан етарли таъминланган эмас. РТС подстанциясидаги трансформатор кучсизланиб қолганидан лампочкалар ўчаётган шамдек хира тортиб туради. Ҳатто, битта юқори вольтли трансформатор олиб ўрнатишга колхознинг кучи етмаса! Бунинг устига участка аҳолиси ариқ сувини истеъмол қилишмоқда. Участкадан 70 метр наридаги РТСдан хонадонларга водопровод қувурлари ўтказишга правление раҳбарлари рухсат бермаётирлар, — деб куйиниб ёзадилар участка меҳнаткашлари номидан И. Мусажонов, У. Рўзиев, Қ. Умаров ўртоқлар.

Шунингдек газетхонлардан С. Тўлаев, Х. Элмуродов, С. Ҳамроев, Ш. Маҳмудов ўртоқлар йўллаган хабарларда Яккабоғ районидаги Яккабоғ посёлкасини, Қарши районидаги «Қашқадарё» совхозининг 4-бўлимини, Сариосиё районидаги «Правда» колхозининг 8-бригада участкасини ободонлаштиришга, меҳнаткашларга коммунал-маиший хизматни яхшилашга аҳамият берилмаётгани ёзилган.

Газетхонлардан олинган айрим хатларда эса республикамиздаги баъзи колхоз ва совхоз қишлоқларида маданий-маиший хизмат кўрсатиш меҳнаткашлар талабларига даражасида эмаслиги ёзилган.

Ромитан район марказида тикувчилик, сартарошлик, пойабзал ремонти, соатсозлик, телевизор, радиоприёмниклар ремонти, дурадгорлик, тунукасозлик ва вулканизация бўлимларини ўз ичига олган маиший комбинат ишлаб турибди. Лекин бу ромитанликларнинг талабини қондирмаётир. Комбинатда маиший хизмат кўрсатишнинг янги турлари ташкил этилмаётир. Комбинат раҳбарлари кўпдан бери кирхона ташкил этишга ваъда бериб келмоқдалар. Кирхона қуриш учун сотиб олинган асбоб-ускуналар эса «бино етишмаслиги» баҳонаси билан ишлатилмай, занг босиб ётибди. Шу кунгача кийимларни химиявий усулда тозалаш ҳам йўлга қўйилмаган. Бунинг устига кийимларни Бухорога олиб бориб химиявий усулда тозалаб келтириб бериш учун қабул пунктлари ҳам очилмаган, — деб ёзишган Я. Ваҳобов ва Х. Бақоева ўртоқлар.

Қашқадарёлик О. Ҳошимов, Т. Ибодов, марғилонлик И. Иброҳимов, М. Мирзаабдуллаев, Ш. Алиева, самарқандлик Ю. Эшқулов, А. Тўраев, хоразмлик Т. Раҳимбеков, А. Эшматов, берунийлик Т. Камолов, қўқонлик Р. Шерматов ўртоқларнинг мактубларида ҳам қишлоқ меҳнаткашларига маиший хизмат кўрсатишдаги камчиликлар танқид қилинган.

Қишлоқ меҳнаткашларига маданий-маиший хизматни давр талаблари даражасида уюштириш ҳар бир совет ходими ҳамда кенг жамоатчилик олдида турган муҳим вазифадир. Маҳаллий Советларнинг ижроия комитетлари, доимий комиссиялар, депутатлар Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг «Ўзбекистон ССР да аҳолига коммунал хизмат кўрсатишни яхшилаш чоралари тўғрисидаги ва КПСС нинг XXIII ҳамда Ўзбекистон Компартияси XVII съездларининг шу ҳақдаги қарорларига амалий иш билан жавоб беришлари лозим.

ОЛТИН ЮЛДУЗ МУБОРАК

ЙИГИТЛАР САРДОРИ

Асад Эргашев партия аъзосига хос ғайрат-шижоати, жонкуярлиги, тадбиркорлиги, ўзига ва бошқаларга нисбатан талабчанлиги, бир ўзининггина эмас, ён-атрофидагиларнинг ҳам илғорлиги учун курашувчанлиги каби хислатлари билан бахтга эришди. Қора металлургияни ривожлантириш соҳасидаги хизматлари учун унга СССР Олий Совети Президиумининг КПСС XXIII съезди арафасидаги Фармонига биноан Социалистик Меҳнат Қаҳрамони деган юксак унвон берилди.

Шу муборак унвон билан табриклагани борганимда Асад Эргашевни уйида учратдим.

Ўз мақтовини ўзидан эшитиш қийин бўлди. Гап билмаса ҳам, иш биладиган йигит экан. Яхшиямки, корхона раҳбарлари, ҳамкасблари билан гаплашиб келгандим. Гапнинг бошланишини айтадию, мамлакатга манзур бўлгулик ишларга ўзи қўшган ҳиссани сўзлашга келганда «бир ишчи қатори ишлаб турибмизда» деб қўя қолади.

Аслида Асад Эргашев Бекобод шаҳрини қуришда қатнашганлардан. Энергетикамизнинг тўнғич корхоналаридан бўлмиш Фарҳод ГЭСини тиклашда довруғ таратган, кўпчиликнинг оғзига тушган. Ўрта Осиёда ягона металлургия заводининг пойдеворини қўйишдек шарафли ишга ҳисса қўшган. Цехларнинг тезкор усулларда қуриб битказилиши, машина-ускуналарнинг ўрнатилиши, созланишида ишчанлик кўрсатди. Уқуви ва тажрибалилиги, абжирлиги ва иштиёқлилиги билан иззат-икромга сазовор бўлди.

Завод битар-битмас корхона раҳбарлари кадр тайёрлаш тараддудига тушиб қолишди. Бир группа ишчилар қатори Асад Эргашев ҳам Уралга — мамлакат металлургиясининг марказига юборилди. Устоз металлурглардан касб-ҳунар, тажриба ва маҳорат ўрганди. Қайтиб келгач, ўзи қурган Бекободдаги Ўзбекистон металлургия заводида канавачи бўлиб ишлай бошлади. Жуда сермашаққат, оғир касб бу. Чиниқди. Иш устасидан қўрқади. Шу мураккаб ҳунар ҳам кейинчалик унга осондек туюлиб қолди. Ишлаб чиқаришда рекорд кўрсаткичларга эриша бошлади. Корхонадагилар унинг маҳоратига тан беришди.

Ўшандан буён қарийб чорак аср вақт ўтяпти. Завод ишлаб чиқаришида озмунча ўзгаришлар бўлдими! Шу ўзгаришларга бизнинг қаҳрамонимиз ҳам гувоҳ. Наинки гувоҳ, кўп янгиликларнинг актив иштирокчиси. Бу ерда мамлакатимизда илк бор янги установка синаб кўрилди, ишлаб чиқаришга жорий этилди. Пўлатни узлуксиз усулда эритувчи бу установка техникавий-иқтисодий кўрсаткичлари жиҳатидан Европа мамлакатларидаги шундай установкалар ичида энг яхшиси бўлиб чиқди. Ҳозир қирққа яқин мамлакат бекободликларнинг узлуксиз пўлат эритиш технологиясига амал қилмоқда. Америка Қўшма Штатлари, Англия, Франция, Германия Федератив Республикаси, Япония ва бошқа давлатлардаги металлургия корхоналарида шу усулдан кенг фойдаланилмоқда, бекободликлар технологиясига тан берилмоқда.

Мартен печларида пўлат эритиш ҳажми йилдан-йилга кўпайиб боряпти. Асад бу ишга қандай ҳисса қўшганини айтмаса-да, мана бу рақамларни кўнглидан ўтказди: 1958 йилда ҳар кеча-кундузда мартен печлари тубининг бир квадрат метри ҳисобига 8,26 тонна пўлат эритиб олинган бўлса, ўтган йили бу кўрсаткич 10,23 тоннага етди.

Асад Эргашев корхона фарзанди. Шу ерда ишлаб улғайди, камолга етди, халқ хўжалигини юксалтиришга муносиб ҳисса қўшаётган кишилар қаторидан муносиб ўрин олди. Уралдан ўрганиб келган тажрибаларини жонажон корхонасида кенг тадбиқ этди. Тажрибаларини бойитди. Мана энди у билан бутун завод коллективи фахрланади.

Бир йигит қирқ йилда бино бўлади дейди халқимиз. Ҳа, Асад Эргашев ҳам қирқ ёшида бутун мамлакатга довруғ таратди. Қаҳрамон металлургни юксак унвон билан барча муборакбод қилмоқда. Энди у ҳам ўз корхонасидаги Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари Ҳафиз Ғаниев, Саид Нуриддиновлар қаторига қўшилди. Ишлаб чиқаришда эришган баракали меҳнатига партия ва ҳукуматимиз томонидан берилган бу юксак баҳо уни янги меҳнат зафарларига руҳлантирмоқда.

Йигирма икки йилдирки, у ҳамиша олов билан юзма-юз олишади, пўлат эритади. Каттагина коллективни ташкил этган бригадага иш бошилик қилади. Асад Эргашев ўзи тайёрлаган ҳар тонна пўлат халқ хўжалигимизни яна ҳам юксалтиришга муносиб ҳисса бўлиб қўшилишини жуда яхши англайди. КПСС XXIII съезди давом этиб турган кунларда унинг ғайрат-шижоати яна ҳам жўш уриб кетди. Беш йиллик вазифаларини муваффақиятли бажаришга баракали ҳисса қўшишга аҳд қилди. Аҳдига вафо қилмоқда. Ҳар сменада планга қўшимча равишда 5-7 процент маҳсулот тайёрламоқда. Ҳозир апрель ойининг охирги ҳафтаси ҳисобига пўлат эритяпти.

Асад Эргашев 12 йилдан буён пўлат эритувчилар бригадасига маҳорат билан раҳбарлик қилиб келмоқда. Канавачилик касбида чиниққан йигит пўлат эритишнинг мураккаб жараёнларини қисқа вақт ичида ўрганиб олди. Кўпчиликнинг эътиборини қозонган кунларда уни қирқ йигитга сардор — бригадага раҳбар қилиб тайинлашди. Мана у ҳозир қирқ баҳорни кўрди. Айни етилган, куч-қувватга тўлган, ташкилотчилик ва тадбиркорлик қобилияти жўш урган вақт. Илғор усулларни амалга тадбиқ этишга ташна йигит. Шу корхонадагина эмас, мамлакатимиздаги илғор коллективларда синовдан ўтган прогрессив усулларни кузатиб боради, улардан мақбулини ўз бригадасида қўллашга ҳаракат қилади.

Муборак унвон билан табриклаб турибмиз-у, Асад Эргашевнинг кўзига ёш келди. Бу қувонч ёши, устозига, бутун коллективга миннатдорчилигининг рамзи эди. Дарвоқе, у устозидан ўзиб кетган шогирдлардан. 1943 йилда мастер Михаил Солованов металлурглик алифбесини ўргатган эди. Энг яхши шогирдим деб унга ихлос қўйганди. Янглишмабди. Ишончини оқлади. Мана бугун унинг шогирди устоз. Асад Эргашев 25-30 шогирднинг устози бўлиб турибди.

Фаҳмладим, суҳбатдошим навбатдаги сменага жўнаш учун тараддудланиб қолди. У билан уйдан бирга чиқдик. Корхонага бирга жўнадик. Қуёш пилги пасайган чироқдай қизара бошлади. Баланд-баланд мирзатераклар учида қизил иплар бирин-сирин узилади. Осмоннинг қоқ ўртасида тўлин ой жамол кўрсатиб қолди. Чор атроф ипакдек майин нурга чўмган, ой нури ва Фарҳод ГЭСи таратаётган ёруғликдан шаҳар чароғон.

Ж. ХОЛҚОСИМОВ.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИда босилгандан кейин

«БОҚИБЕҒАМ»

Редакцияга Юқори Чирчиқ районидаги «Юқори Чирчиқ» совхози маъмурияти, партия, касаба союз, комсомол ташкилотларининг вакиллари келди.

— «Совет Ўзбекистони» газетасининг шу йил 18 март сонида босилган «Боқибеғам» сарлавҳали мақолада, — деди совхоз директори Б. Йўлдошев, — бизнинг фаолиятимиз қаттиқ танқид қилинган эди. Танқидни тўғри деб ҳисоблаймиз ва тўла тан оламиз. Мақола совхоз коллективининг йиғилишида муҳокама қилиниб, йўлларни тузатиш, юк машиналари қувватидан фойдаланишни яхшилаш, ишчиларга етарли маданий-маиший шароит яратиб беришга қаратилган тадбирлар белгиланди. Ҳали тўла битмаган объектларни тезроқ қуриб тугаллаш ва фойдаланишга топшириш учун маблағ ажратилди. Ундан ташқари Ўзбекистон ССР Озиқ-овқат саноати министрлигидан қурилиш ва ободончилик ишларини яхшилашда ёрдам бериш сўралди. Мақолада тилга олинган камчиликлар пешма-пеш бартараф этилмоқда.

Янгийўл районидаги «Коммунизм» колхозининг пахтакорлари КПСС XXIII съезди қарорларига жавобан социалистик мусобақани кучайтириб, меҳнатда яхши натижаларга эришмоқдалар. Улар барча майдонга чигит экишни тамомлай деб қолдилар. Суратда: 50Х60 см схемаси билан квадрат-уялаб чигит экаётган комплекс механизациялашган бригаданинг тракторчиси Туроб Ғуломов ва сеялкачи Маҳфуза Саидвалиеваларни кўриб турибсиз.

И. Глауберзон фотоси.

КИТОБЛАР ОЛАМИДА

ҚИММАТЛИ АСАР

Медицина фанлари доктори, профессор С. А. Рейнбергнинг «Суяк ва бўғин касалликларини рентгенда аниқлаш» деган монографияси Ленин мукофотига кўрсатилди. Қўлланма биринчи марта бундан 36 йил илгари босмадан чиққан бўлиб, ўша вақтдаёқ кенг врачлар оммаси унга жуда юқори баҳо берган эди.

Профессор С. А. Рейнбергнинг бу китобининг моҳияти шундаки, у суяк ва бўғин касалликларининг барча турларини даволашда авторнинг шахсий кузатувларига асосланган ҳамда прогрессив совет медицина фанининг чуқур назариялари билан бойитилган. Бу асар медицинанинг шу соҳаси бўйича энциклопедия, дейиш мумкин. Суяк, бўғин касалликларининг келиб чиқиш сабаблари, уларни даволаш усуллари ва бошқа шунга оид масалалар китобда ўзининг аниқ ифодасини топган.

Профессор С. А. Рейнберг юксак иродали олим, талантли педагог. У бир неча йиллардан бери совет рентгенологиясининг арбоби сифатида врачларнинг кўпгина халқаро ва Бутуниттифоқ съездларига раҳбарлик қилиб келмоқда. Ҳозирги кунда бу олим 350 дан ортиқ илмий ишнинг, 30 га яқин монографиянинг авторидир. Унинг раҳбарлигида 40 га яқин профессор ва 200 га яқин фан кандидатлари етишиб чиққан. С. А. Рейнбергнинг бизнинг республикамиз учун ҳам хизматлари катта. Чунки Ўзбекистондаги жуда кўп профессор ва фан кандидатлари унинг раҳбарлигида камолга етганлар. Меҳрибон устоз, таниқли шифокор С. А. Рейнбергнинг «Суяк ва бўғин касалликларини рентгенда аниқлаш» номли монографияси энг юксак мукофот — Ленин мукофотига лойиқдир.

Ж. АБДУРАСУЛОВ,
Ўзбекистон рентгенология, радиология ва онкология илмий текшириш институтининг директори, хизмат кўрсатган фан арбоби, профессор.

Ш. МИРҒАНИЕВ,
Тошкент врачлар малакасини ошириш институти рентгенология кафедрасининг профессори, медицина фанлари доктори.

ҚЎЗИЛАТИШ НАМУНАЛИ ЎТЯПТИ

БУХОРО. («Совет Ўзбекистони» мухбири). Область яйловларида бу йил қўзилатиш барвақт бошланди. Қизилқумдаги «Шофиркон» совхозида қўзилатишга катта тайёрлик билан киришилди. Совхознинг 4, 5, 7 ва 9-фермаларида ҳар бир совлиқдан 2-3 тадан қўзи олинмоқда.

Бош чўпон М. Шарипов ўз старидаги 590 бош совлиқнинг ҳар юз бошидан 150 тадан қўзи олиш, давлатга 890 дона сифатли қоракўл тери топширишга аҳд қилган.

— Чорвадорларимиз, — дейди совхоз директори Қ. Рустамов, — янги беш йилликнинг биринчи йилида давлатга 707 тонна гўшт, 31600 дона қоракўл тери, 210 тонна жун етказиб беришга аҳд қилганлар. Биринчи квартал планлари муваффақиятли бажарилди. Шу кунларда совхозимиз чўпонлари қўзилатиш кампаниясини намунали ўтказиш учун астойдил курашмоқдалар.

Шунингдек, Томди районидаги «Коммунизм», «Томди», Ғиждувон районидаги «Кўкча», «Ғиждувон», Конимех районидаги «Октябрь 40 йиллиги» совхозларининг моҳир чўпонлари КПСС XXIII съезди қарорларини амалга ошириш учун курашмоқдалар.

ҚАРДОШЛАРИМИЗ ҲИКОЯЛАРИДАН

ЎЗБЕКИСТОНДА БЕЛОРУС АДАБИЁТИ ВА САНЪАТИ ДЕКАДАСИ

Алексей КУЛАКОВСКИЙ

РУС МЎЪЖИЗАСИ

— Қачон борамиз ўзи?

Хотин эрига шундай дея хотиржам боқиб турса-да, кўзларидан пича хафалигини ҳам, умидворлигини ҳам уқиб олса бўларди. У эри билан «Рус мўъжизаси» фильмини кўришга кўп марта шайланса ҳам негадир ҳеч мавриди келмасди.

Аркадий Сахор энг зўр электрпайвандчилардан. Шу важдан иши доим бошидан ошиб-тошиб ётади.

— Мана буям бораман деяпти. Доим йўлимизга кўз тиккани тиккан. — Хотин яна овозини чиқариб қўйди.

У анча катта бўлиб қолган ўғлини кўзда тутаётганди. Ўғилларининг бўйи чўзилиб, магазиндан ҳар куни нон олиб келишга яраб турса ҳам у негадир отаси билан бирга бўлишни хуш кўрарди. Ота-онаси хўп дейишса борми отасининг ишхонасига ҳам жон деб бориб турган бўларди.

Аркадий устидаги жомакорига, ҳали яхшилаб ювилмаган қўлларига тикилди.

— Ваннада иссиқ сув бор, — деди хотин эрининг ичидагини топиб. — Янги костюмингни кий. Шкафда ҳадеб тураверадими?

Кўп ўтмай уччовлари кинога йўл олишди. Аркадий кинога етганларида лип этиб учта билет олиб чиқди. Кинонинг бошланишига ҳали ярим соатча бор, шу важдан яна пича айланса бўларди.

Бир-бирига жуда мос тушган эр-хотин кенг асфальтдан ўғилчаларини етаклаб боришарди. Улар ҳали театр майдонидан ўтишганича ҳам йўқ эдики, экскаваторчи югуриб келиб қолди-да, траншея кавлаётганида ковш бехосдан водопровод қувурига тегиб кетиб, авария юз берганини, тезда бунинг чораси кўрилмаса шаҳарликлар сувсиз қолажагини айтди.

— Борарсан-а? — хотиннинг бу гапидан илтимос қилаётганини ҳам, буюраётганини ҳам билиб бўлмасди.

— Борамаи, — деди Аркадий. — Ма, билетни ол!

— Мен ҳам бирга бораман, — деди ўғил отасига ялиниб.

— Йўқ, ўғлим, сен онанг билан қол!

Электрпайвандчи шундан кейин авария рўй берган жойга югурди-да, коржомасини кийишга ҳам улгурмай ишга тушди. Кечқурун ўтиб, тун кирди. Сув қувурдан шаҳар томон тинч оқабошлагандан кейингина у ишдан бош кўтарди.

Аркадий эрталаб соат бешда уйига қайтиб келди. Хотини уни мижжа қоқмай кутиб ўтирарди.

— Хўш, «Рус мўъжизаси» қалай экан? — сўради у хотинидан.

Хотин эрининг ғижмалак бўлиб кетган яп-янги костюмига қаради-да, самимият билан деди:

— Яхши, ҳаққоний фильм экан.

О Л М А

Бу йил баҳорда қишлоғимизни тошқин сувлар шундай босдики шўх болакайлар кўчаларда солда ва юк машиналарининг камераларида сузиб юришарди. Қўшнимизнинг уйи кўча юзида бўлганидан сувда унинг пойдевори кўринмасди. Уй эгаларининг кўчиб кетишларига сал қолди. Бу уйда янги бошланган қурилишда ишлайдиган ёшгина ва қувноқ қиз ҳам истиқомат қиларди.

Бу қиз келиб-келиб худди шу пайтда оғриб қолса бўладими! Уйнинг эгалари совхозимизнинг оддий ишчилари бўлганларидан қизга қандай ёрдам беришни билишмасди. Уйга пиёда уёқда турсин, машина ёки аравада яқинлашишнинг ҳам иложи йўқ, докторни резина қайиқда олиб келишдан бўлак чора қолмаганди.

Буни автобаза шофёри Ваня Шарейко эшитиб қолиб, базадан хоҳлаган машинасини олиши мумкин бўлса ҳам пиёда етиб келди. Чунки энг ишкали қиз ётган уйга ҳатто самосвал ҳам яқин келолмасди-да.

Ваняни остонада ўтакаси ёрилаёзган бека қарши олди.

— Келганингиз жуда яхши бўлди-да, Ваня! У, одамларимиздан қани бирортаси келса деб жуда нигорон бўлаётувди.

— Хўш, Лена тузукми? Унга нима қилди ўзи?

— Сув ичида қолиб шамоллаб қолди чоғи. Энди анча яхши, олдин иссиғи жуда кўтарилиб, шўрлик тозаям азоб чекди-да.

Қиз шкаф ортидаги бурчакда ётарди. Шкаф билан девор оралиғига гулдор матодан қилинган парда тутилганди. Ваня кўрсаткич бармоғини букиб, шкафни тақиллатса ҳам садо чиқмади. Шундан кейин бека ичкарига оёқ қўйди.

Ленанинг кўзига хасталик уйқуси тўрини солганидан шкаф тақиллатилганидан ҳам уйғонмаганди. Бироқ бекаининг нафаси юзига урилгандан кейин дарҳол кўзини очди. Ваняни кўрганда эса жилмайиб қўйди. Қиз табассум қилганда унинг текис дурдона тишлари ялтираб, юзидаги иккита кулдиргичи пайдо бўлди, ичига сал ботинқираган кўй кўзлари порлади. Чойшоб тагидан юзидан ҳам оқроқ бўлган қўлини чиқариб, ёстиққа ёйилган сочларини тўғрилаб қўйди.

Бунақа соч унча-мунча қизда бўлмайди. У ўқувчи қизлар сочига ўхшатиб қайчилаганидан Ленанинг ҳуснини янада очган, шу важдан у дугоналари орасида «мана ман» дегандай ажралиб турарди. Соч жонвор ҳам нақ олтинга ўхшаб кетарди.

— Ўтир, — деди бека кровать ёнига табуретка қўяркан. Кейин эса ташқарига чиқиб кетди.

Йигит ўтирди. Қиз бетоблигидан кўнгли дилгир бўлса-да, ўзини мулойим кўрсатиб, нотинчлигини билдирмасликка тиришарди.

— Қаеринг оғрияпти?

— Тузукман, — деди қиз. (Қайси қиз йигитга касалини очиқ айтади дейсиз). Кейин индамай, ётавермай деган хаёлга борди шекилли тилга кирди:

— Сал аввал кўзим илинса бўладими... Бирдан уйқи босди, кечаси яхши ухлолмаганимдан бўлса керак. Тушимга нима кирганини билсанг борми!

— Нима кўрдинг ўзи?

— Олмани. Тушимга худди ҳозиргина дарахтдан узилган олма кирибди. Уларни қўлимда ушлаб туриб, мана ҳозир биттасини есам тузалиб кетаман, дермишман.

— Олмани жуда егинг келяптими?

— Бу тушку ахир. — Қиз хижолат бўлганидан ер сузди. — Тушга нималар кирмайди дейсан.

Ваня пича қурилишдаги янгиликлардан гапириб ўтирди-да, кейин кетишга тараддуд кўра бошлади.

— Тезда қайтаман, — деди у қизнинг норози бўлгандай қараётганини пайқаб қолиб. — Мана кўрасан, зумда қайтаман.

— Ишхонангда бирор гап йўқми ишқилиб? — деди қиз ҳайрон бўлиб.

— Йўқ. Бугун бизда дам олиш куни.

Ваня уйдан чиқаверишда бекага дуч келди.

— Сиз билсангиз керак, — деди у секингина, — буерда кимдан яхши олма топса бўлади?

— Баҳорда олма топмоқчимисиз?

— Ҳа. Худди ҳозир узилгандай яхшисини.

— Билмайман, — деди бека елкасини қисиб. — Бу ерда баъзи одамларнинг боғи бор... Анави, Смеюхадан суриштириб кўрсангиз қалай бўларкин?

— У қаерда туради?

— Ана, кўчанинг нариги бетида. Уёққа ҳозир қайиқда ҳам ўтиб бўлмайди.

— Ўтамиз! — Ваня шундай дея ташқарига отилди.

Смеюха — олтмишларга бориб қолган, бефарзанд ва шу чоққача эр кўрмаган хотин. Уйда сўққабош турар, фақат синглисигина аҳён-аҳёнда томорқасига келиб қарашарди.

Смеюха резинка этикда сув кечиб келган йигитни шубҳаланиб қарши оларкан, ўзича, соғ одам ҳам шунақа сув кечиб юрадими, деган хаёлга борди.

— Сизда иккитагина олма топиладими? — деди Ваня ўта мулойимлик билан. — бир касал бор эди, кўнгли шуни тилаяпти-да.

— Ҳозир олма қаёқда? — деди Смеюха кўзларини чақчайтириб. — Эсинг жойидами ўзи! Менда ёздаям олма бўлмайди.

— Пулини тўлайман.

— Сотиладиганиям йўқ. Бир сиқимгина қоқи демасанг...

— Менга яхши олма керак. — Йигит овозини баландлатмай шундай деди-да, ҳовлидан чиқиб кетди.

У шундан кейин кўча айланиб, боғи бор одамларнинг эшигини тақиллатди. Бироқ тузукроқ олма ҳеч кимдан топилмади. Бирининг олмаси куздаёқ ириб кетган бўлса, иккинчисининг ертўласини сув босганди. Бир хил одамлар қишга олма асрамаганмиз, дейишди.

Йигит қайси хонадонга бош суқмасин унинг эгаси:

— Смеюханинг уйига кирмадингизми? — деб сўрарди.

— Кирдим, — дерди йигит уларга. — Унда ҳам йўқ экан.

— Бу қари очкўз, одамни алдайди. Яқинда бозорда олма сотиб ўтирганини кўрувдика.

Ваня ниҳоят ҳовлисида боғи бўлмаса ҳам уч-тўрт туп дарахт қаққайиб турган бир одамнинг уйига бош суқди. Уйнинг эгаси ёш бўлишига қарамай чап қўлининг панжалари тамакидан сарғайган, ўнг қўли эса сиёҳ юқи эди. У йигитнинг илтимосини эшитганда ҳайрон қолмай «хўп» дегандай бош ирғади-да, Ваняникига ўхшаган резинка этигини кияболади.

— Боғим йўқлигини ўзингиз ҳам кўргандирсиз, — деди у дўстона оҳангда. — Бироқ кеч кузакда бир корзинка антоновка олма олиб, асраб қўювдим. Ундан хабар олай, сиз шу ерда ўтириб туринг. Исиниб олинг.

Уй эгаси орадан бир неча дақиқа ўтгач, худди ҳозиргина узилгандай тўртта қиёмат олма кўтариб келди. Ваня унга кўзи тушиши биланоқ дик этиб турди-да, камтарликни ҳам унутиб, қўл чўзди.

— Менга биттаси ҳам бўлади! — деди у азбаройи тўлқинланиб кетганидан. — Биттаси ҳам бўлади.

— Нега биттаси дейсиз? — уй эгаси мулойимгина эътироз билдирди. — Мен сизга тўртталасини олиб келдим. Ҳаммасини олиб бораверинг.

— Раҳмат сизга. Жуда миннатдорман.

Йигит олмаларни авайлаб чўнтакларига жойлади-да, остонага етганда:

— Мен автобазада ишлайман, фамилиям — Шарейко. Мабодо ишингиз тушиб қолса... Доим хизматингиздаман, — деб қўйди.

— Раҳмат, ҳеч нима керак эмас, — деди уй эгаси сал хижолат бўлгандай. — Беморга қарашинг, ҳаммасидан муҳими шу.

Ваня қайтишда қаер чуқур-у, қаер саёзлигини суриштирмай югуриб келарди. Ленанинг уйига етганда зинанинг сув тегмаган жойига ўтириб, этигини ечди-да, сувини тўкиб ташлади. Тиззасининг юқорилари ҳам шалаббо бўлган, жиққа ҳўл пальтосидан чак-чак сув томарди.

— Айбга буюрмайсан, бироз кечикдим, — деди Ленага айбдорлардай хижолат боқиб. — Ўзинг билгандай қаёққа қарасанг сув.

Кейин чўнтакларидаги олмаларни бирбир олиб, ёстиққа териб қўйди.

— Вой, Ваня! — қизнинг қувонгани ҳам, ўпкаланаётгани ҳам сезилиб турарди. — Қанақа одамсан ўзинг!

У йигитнинг нам қўлидан ушлади-да, ҳавотирлангандай:

— Жуда музлаб кетибсанку. Ивиганингни қара, — деди.

— Музлаганим йўқ. — Йигит бошидан қулоқчинини оларкан сочини силаб қўйди. — Ҳеч музлаганим йўқ.

Русчадан Эркин **НОСИРОВ** таржимаси.

ЯНГИ СПЕКТАКЛЬ

Хоразм область Ўзбек давлат мусиқали драма ва комедия театри санъаткорлари ҳам томошабинларга янги асар тортиқ этдилар. Ижодий коллектив Е. Худойқулов ва Х. Бобоқуловнинг ўртоқларнинг «Азамгалин йиллар» номли мусиқали драмасини саҳнага қўйди. Янги саҳна асари томошабинлар томонидан қизғин кутиб олинди.

Х. ХУЖАЕВ.

ТОШКЕНТ БАЛЕТИ, СЕНИ ҚУТЛАЙМИЗ!

Навоий номли театрнинг балет труппаси Бирлашган Араб Республикасида қилган муваффақиятли гастролларини тугатгандан кейин яна одатдаги ўз ишларини бошлаб юборди: тренажлар, спектаклларнинг репетициялари бошланди. Лекин Тошкент балети артистларидан ҳар бири чет элларга қилган гастроллари вақтида олган таассуротлари билан яшамоқда.

Ўзбекистон пойтахти театр жамоатчилигининг намояндалари сафарнинг муваффақиятли тугалланиши билан ўз ҳамкасбларини қутлаш ва совет артистларининг узоқ Араб мамлакатида берган концертлари қандай ўтганлигини эшитиш учун 12 апрелда Навоий номли театрга тўпландилар. Ўзбекистон ССР маданият министри З. Р. Раҳимбобоева Ўзбекистон балети эришган жуда катта муваффақият ҳақида фахр билан гапириб берди. Навоий номли театрнинг директори Ҳ. Раҳмонов, театрнинг бош дирижёри, Ўзбекистон ССР халқ артисти Б. Иноятов Қоҳирага қилган сафар вақтида олган таассуротлари ҳақида бу ерда тўпланган кишилар билан ўртоқлашди.

Ҳамза номидаги академик драма театрининг режиссери, Ўзбекистон ССР халқ артисти Н. В. Ладыгин Тошкентнинг барча театр жамоатчилиги номидан балет артистларини қутлади. Бу гастроллар чет элларда совет санъатини пропаганда қилишда катта роль ўйнади.

(ЎзТАГ).

ОЛАМДА НИМА ГАП

ШАҲАРЛАР ҲАМДЎСТЛИГИ

ТУНИС, 14 апрель. ТАСС мухбири А. МАКАРОВ хабар беради:

Монастирь шаҳрида Тожикистон ССР пойтахти Душанба билан иноқлашиш тантанали маросими бўлиб ўтди. Шаҳар ишчилари, хизматчилари, ўқувчилар ва зиёлиларнинг вакилларидан 3.500 дан ортиқ киши мана шу тарихий воқеага бағишланган тантанали маросимга келдилар.

Саройнинг улкан зали Тунис ва Совет байроқлари билан безатилган. Залдагиларнинг гулдурос қарсаклари остида Душанба билан Монастирь шаҳарларининг иноқлашганликлари эълон қилинди. Иноқлашган шаҳарлар жаҳон федерацияси ижроия комитетининг аъзоси, шу маросимда раислик қилган Садоқ Бусуфар шаҳарларнинг иноқлашуви тинчликка интилаётган халқларни бир-бирига яқинлаштиришга ёрдам беради, деди.

Иноқлашган шаҳарлар муниципалитетларининг раҳбарлари шу маросимда нутқ сўзладилар. Душанба шаҳар ижроия комитетининг раиси М. Н. Нарзибеков Монастирь шаҳри муниципалитетига ўзига қулай топган вақтда Душанба шаҳрига ўз делегациясини юборишни таклиф қилди.

Монастирь шаҳри бошлиғининг ўринбосари Башир Шарнин ўз нутқида Монастирь билан Душанба шаҳарларининг иноқлашуви чуқур мазмунга эга эканлигини таъкидлаб ўтди. Бу воқеа, деди у, Тунис билан Совет Иттифоқи шаҳарлари ўртасида яхши ҳамжиҳатлик ўрнатилишига, дўстлик ва ўзаро алоқаларнинг кучайишига ёрдам беради.

ЖИНОЯТЧИ ҚЎЛГА ТУШДИ

ГАВАНА, (ТАСС). Гавана радиосининг хабар беришича, Куба Ички ишлар министрлиги органлари Гавана районларидан бирида Анхель Мариа Бетанкурни қамоққа олганлар. Бетанкур шу йилнинг март ойида Сантьяго-Де — Куба — Гавана маршрути бўйича мунтазам қатнаб турган «ИЛ-18» пассажир самолётини ўғирлаб олиб кетмоқчи бўлган.

ИРОҚ ПРЕЗИДЕНТИ ҲАЛОК БЎЛДИ

ҚОҲИРА, 14 апрель. (ТАСС). МЕН агентлиги бағдод радиосининг эшиттиришига асосланиб хабар беради: Ироқ президенти Абдилсалом Муҳаммад Ориф кеча Ироқнинг жанубида бўлиб ўтган авиация фалокати вақтида ҳалок бўлди. Самолётда у билан бирга учган ички ишлар министри Дарроджи ва саноат министри Абдулла ҳам ҳалок бўлдилар.

УСТИ ЯЛТИРОҚ...

Америка Қўшма Штатларида автомобиль ҳозир тараққиёт рамзи бўлибгина қолмай, балки ўлим қуролига ҳам айланди. Автомобиль кашф этилгандан буён бир ярим миллион америкалик машина остида қолиб ҳалок бўлди. 1965 йилда автомобиль ҳалокати натижасида 49 минг киши ўлди. Бир миллион 800 минг киши жароҳатланди, 200 минг киши эса абадий ногирон бўлиб қолди.

Ҳалокат сабаблари турлича: жуда тез ҳайдаш, эътиборсизлик, тажрибасизлик ёки мастлик билан машина ҳайдаш, машиналарнинг техник аҳволини мунтазам контроль қилиб туришнинг йўқлиги ва ҳоказолар. Лекин автомобилнинг ўзида ҳам гап кўп. Фирмалар харидорбоп бўлсин деб, машиналарнинг ташқи безагига зўр бериб, унинг техник сифатларига эътибор бермайдилар.

Таниқли Америка юристи Ральф Надер худди шу проблема билан қизиқди. Унинг нашр этилган «Ҳар қандай тезликда ҳам хатарли» китоби Қўшма Штатларда катта шов-шувга сабаб бўлди. Автор баъзи автомобилларнинг, жумладан Женерал моторс фирмаси чиқараётган автомобилларнинг мустаҳкам эмаслигини исботлади.

Бу фирма ўз маҳсулотидаги кўрсатилган камчиликларни бартараф қилиш ўрнига китоб авторини текшира бошлади. Надерни ўз асарини фақат пул учун, шунингдек фирма билан бўладиган можароларни ҳал қилишга ўзини кўпроқ чақиришларини умид қилиб нашр эттиришда айблади. Фирма Ральф Надерни кузатиб юриш учун айғоқчилар ёллади ва уларга юристнинг шахсий ҳаёти ва сиёсий қарашлари ҳақида обрўсини туширадиган материаллар тўплашни топширди.

Аммо Женерал моторс Надернинг обрўсини тушираолмади. Фирманинг ҳатти-ҳаракати ошкор бўлиб қолди ва уни сенатнинг автомобиль ҳаракати хавфсизлиги масалалари бўйича кичик комиссиясида муҳокама қилдилар. Ниҳоят Женерал моторс фирмасининг президенти Жеймс Рош кечирим сўрашга мажбур бўлди.

Бу воқеанинг натижаси шу бўлдики, биринчидан, конгресс автомобиль конструкцияларини контроль қилиш тўғрисида қонун лойиҳасини ишлаб чиқиш тўғрисида қарор чиқарди, иккинчидан, Женерал моторс фирмаси ноқулай аҳволга тушиб қолди. Бу воқеа фирмалар ҳеч қандай ифлос усуллардан қайтмаслиги ва улар жамоат манфаатларини сира ўйламаслигини яққол кўрсатди.

ИМТИЁЗ

Америка Қўшма Штатларининг Олий суди негр болаларини оқ танлиларнинг болалари билан мактабда бирга ўқитиш тўғрисида қарор чиқарганига 12 йил бўлди. Ҳафталик «Тайм» газетаси ана шу воқеани эслаб, Жанубдаги ўн бир штатда ҳозир ҳам ҳар ўн уч негр боласидан фақат биригина оқ танли болалар ўқиётган мактабга кираолиши ҳақида ёзди.

Американинг Жанубий Штатларида аҳвол ана шундай. Лекин Жанубий Вьетнамда уруш ҳаракатларида қатнашаётган Америка қўшинларида негрларнинг интеграцияси муваффақиятли бормоқда: у ерда негрлар фақат тенг ҳуқуқлигина эмас, балки улар баъзи имтиёзларга ҳам эгалар. Масалан, умуман Америка армиясида негрлар ўн процентдан ошмаса ҳам, Вьетнамдаги пиёда қўшинлар орасида 14 процентни, парашютчи қўшинлар орасида 18 процентни ташкил этади. «Нью-Йорк геральд трибюн» газетаси 10 март сонида қуйидагиларни ёзди: «Утган йили Вьетнамда ҳалок бўлган ҳар 9 аскардан 2 таси негр эди».

Сенатор Ричард Рассел ҳужжатларга асосланиб, негрларни «Вьетнамнинг энг хавфли районларига кўплаб юбормоқдалар» деб таъкидлади.

Рассел «жуда мустаҳкамланган позицияларга қилинадиган ва албатта барбод бўладиган ҳужумларда қатнашиш учун негрларни танлаб олаётганликлари» муносабати билан, буни изоҳлаб беришни сўраб Америка қуролли кучлари штаб бошлиқлари комитетига мурожаат қилди.

Хуллас, америкалик негрларга имтиёз бериб қўйилган, у ҳам бўлса, адолатсиз урушда ҳалок бўлиш имтиёзидир.

(«НОВОЕ ВРЕМЯ» дан).

ҚИСҚА ХАБАРЛАР

Канада шаҳарларидан бири муниципалитетининг раиси бир куни кечаси дераза рўпарасида музика чалинаётганини эшитиб эриб кетди. Лекин тез орада унинг ҳафсаласи пир бўлди: музикачилар ўзларига уч ойдан буён маош берилмаётганини эслатиш учун шаҳар бошлиғининг уйи олдига келган эканлар.

●

Марбургда чиқадиган «Оберхесише цайтунг» газетасида қуйидаги эълон босилиб чиқди. «Анатомияни яхши биладиган фельдшер қассоблик қилиш учун иш қидирмоқда».

●

Америкадаги баъзи атторлик магазинларида «Фақат эркаклар учун» деган янги атир сотила бошлади. Бу атирдан эски этик, порох ва от терининг ҳиди келади. Реклама эса бу ҳид эркакларнинг мардлигини кўрсатади, деб жар солмоқда.

●

Лихтенштейн князлиги ҳозиргача «Пруссия» билан уруш ҳолатида турибди. Князлик Австрия томонида туриб 1866 йилда 66 кишилик қўшини билан Пруссияга қарши уруш эълон қилган эди. Шундан буён ҳанузгача тинчлик ҳақида битим тузган эмас. География хариталаридан душман мамлакат номи алла қачонлар ўчиб кетган бўлса ҳам, бундан 100 йил муқаддам бошланган уруш қоғозда бўлса ҳам давом этмоқда.

ЖАНУБИЙ ВЬЕТНАМ ВОҚЕАЛАРИ

Жанубий Вьетнам ватанпарварлари 1960 йилда ташкил этилган Миллий озодлик фронти раҳбарлигида мамлакат территориясининг бешдан тўрт қисмини ва аҳолининг тўртдан уч қисмини озод қилдилар. Шу кунларда эса аҳолининг қолган тўртдан бир қисми ҳам Нгуен Као Кининг қўғирчоқ ҳукуматига, Америка Қўшма Штатларига қарши чиқмоқдалар ва Американинг қўшинларини олиб чиқиб кетишни талаб қилмоқдалар.

Жанубий Вьетнамда бундай воқеалар биринчи марта бўлаётгани йўқ. Аммо бу гал сайгонлик қўғирчоқлар ва уларнинг ҳомийларига қарши норозилик беқиёс даражада авж олиб кетди. Воқеа мартнинг ўрталарида бошланди. Гуэ шаҳри аҳолиси намойишга чиқди. Бу намойишда ҳарбийлар, полициячилар ва давлат хизматчиларидан 5 мингга яқин киши қатнашди.

Гуэ шаҳридан 60 километр Жанубдаги Данангда эса 10 минг киши, жумладан 2 минг солдат ҳукуматга ва Қўшма Штатларга қарши намойиш ўтказди.

Норозилик намойишлари фақат провинциялардагина бўлиб қолмай, Жанубий Вьетнамнинг марказий шаҳри Сайгонда ҳам халқ ғазаби тўлқини мавж урди.

Бу намойишларнинг характерли томони шундаки, намойиш қатнашчилари Жанубий Вьетнамда граждан ҳукумати тузилишинигина эмас, шу билан бирга Америка қўшинларининг чиқиб кетишини ҳам талаб қилмоқдалар.

Жанубий Вьетнам полицияси Сайгонда, радиостанция олдида ўтказилган ҳукуматга ва Америкага қарши намойиш қатнашчиларини кўздан ёш оқизадиган газларни қўлланиб тарқатиб юборди.

Америка матбуотининг ёзишича, гўё 1-армия корпуси қўмондони генерал лейтенант Нгуен Тянь Тхи 10 мартда вазифасидан олиб ташлангандан сўнг халқ намойиши бошланган эмиш. Бироқ, бу намойишларни келтириб чиқарган сабаблар чуқурроқдир. Жанубий Вьетнам меҳнаткашлари қўғирчоқ ҳукуматга қарши, тинчлик, озодлик ва мустақиллик учун курашга отланмоқдалар.

Жанубий Вьетнамдаги воқеалар Америка қўшинларининг найзалари билан сақланиб турган қўғирчоқ режимнинг аҳоли ўртасида ҳеч қандай обрў-эътибори йўқлигини яна бир бор исботлади. Сўнгги кунларда халқ Дананг ва Гуэ шаҳарларини ўз қўлига олди. Дананг Сайгондан 600 километр шимолий-шарқда жойлашган бўлиб, катталиги жиҳатидан Жанубий Вьетнамдаги иккинчи шаҳардир. Бу ерда 170 минг киши яшайди. Бундан ташқари шаҳарда Американинг йирик авиабазаси жойлашган.

Генерал Ки Данангни «коммунистик элементлар» эгаллаб олди, лекин ҳукумат шаҳарни ўз қўлига олиш учун тез орада ҳарбий ҳаракат бошлайди, деб эълон қилди. Шундан сўнг у Данангга қўшин юборди. Лекин аскарларнинг халқ томонига ўтиб кетишидан қўрққан генерал қўшинни чақиртириб олишга мажбур бўлди. Шундан сўнг эса Гуэ шаҳрида катта воқеалар бошланиб кетди.

Гуэ давлатнинг қадимий пойтахтидир. У ерда жойлашган биринчи дивизия генерали Фан Сюан Ньюан шаҳарни Сайгон режими ва АҚШдан мустақил деб эълон қилди. Гуэ шаҳридаги Америка қўшинлари мудофаага ўтишга мажбур бўлди. Шаҳар ҳали ҳам кўзғолончилар қўлида турибди.

Жанубий Вьетнамда воқеалар тобора кескинлашиб бормоқда. Генерал Ки режими ва унинг америкалик ҳомийлари қийин аҳволга тушиб қолдилар. Сайгондаги Бирлашган будда комитетининг буддистларнинг ҳозирги ҳарбий тўдага «мутлақо ишончи йўқ» деган баёноти ва сайлов ўтказадиган таъсис мажлиси чақириш ҳақидаги талаби агрессорларни саросимага солиб қўйди. Қўғирчоқ ҳукумат тақдири қил устида турибди. Жанубий Вьетнамнинг католик динидаги озчилик аҳолиси ҳам граждан ҳукуматнинг тузилишига эришиш учун қатъий бел боғлаганлигини эълон қилди.

Кўриниб турибдики, Жанубий Вьетнам халқининг жуда кенг табақалари сайгонлик қўғирчоқлар ва уларнинг ҳомийларига якдиллик билан қарши чиқмоқда.

Жанг майдонида ташаббусни бой бериб қўйган АҚШ эндиликда сиёсий жиҳатдан ҳам жиддий мағлубиятга учрамоқда. АҚШ Жанубий Вьетнам халқининг озодлик ва мустақиллик учун олиб бораётган курашини бўғиб ташлай олмайди. Жанубий Вьетнам аҳолиси генерал Ки бошчилигидаги Америка қўғирчоқларига қатъий қарши чиқиш билан бирга «Америкаликлар бу ердан жўнаб қолинг!» деб талаб қилмоқдалар. Бу талаблар Вьетнам Демократик Республикаси ва Жанубий Вьетнам Миллий озодлик фронтининг адолатли позицияси асосида, барча тинчликсевар кишилар қўллаб-қувватлаётган ана шу позиция асосидагина Вьетнам масаласини ҳал қилиш мумкинлигини бутун жаҳонга яққол кўрсатиб турибди.

Е. БЛОК.

ПОЙТАХТИМИЗ МЕҲМОНЛАРИ

А. С. Пушкин номидаги Меҳнат Қизил Байроқ орденли Ленинград академик драма театри Тошкентда ўз гастролларини муваффақият билан давом эттирмоқда. Театрнинг кўпгина йирик артистлари таниқли совет драматурги А. Кроннинг «Иккинчи нафас» номли қувноқ комедиясида иштирок этадилар. Рассом Р. Левицкий ана шу комедияда қатнашувчи бир қатор артистларнинг суратини чизиб келди. (Юқоридан) РСФСР халқ артисти В. И. Янцат капитан Радужний ролида, РСФСР халқ артисткаси Е. В. Александровская Таисия Ивановна ролида, РСФСРда хизмат кўрсатган артист И. О. Горбачев Банланов ролида, артист Г. Г. Кульбуш Веревкин ролида ҳамда РСФСРда хизмат кўрсатган артист М. Л. Никельберг Колодуб ролида.

ФУТБОЛ

«ПАХТАКОР»НИНГ РАҚИБЛАРИ

Армиячилар майдонга чиқдилар

Севимли «Пахтакор» командамиз 15 апрелда футбол чемпионатининг навбатдаги ўйинида ўтган йилги бронза медали билан тақдирланган пойтахтнинг Марказий Армия спорт клуби футболчиларини қабул қиладилар.

Маълумки, Москва армиячилари ўтган йилги футбол чемпионатида 3-ўринни олиб, бронза медали билан мукофотланган эдилар. Бу йил армиячилар составида ўтган чемпионатда ўйнаган спортчиларнинг кўплари йўқ. Улар бошқа командаларга ўтиб кетдилар. Лекин командадан кетиб қолганлар ўрни ёш футболчилар билан тўлдирилди. Шунинг учун ҳам команда ишонч билан мавсумга ҳозирлик кўрди.

Команда бошлиғи ва старший тренерлик вазифасини Украина ССРда хизмат кўрсатган тренер С. Шапошников ўтамоқда. Унга 1952—1962 йилларда армиячилар сафида ўйнаган спорт мастери Ю. Беляев ёрдамлашяпти.

Армиячилар ўқув-тренировка машғулотларини Болгарияда ўтказишди. Контроль учрашувларда Одессанинг СКА командасидан ўтган В. Федотов ва И. Секечлар ҳужумда яхши ўйнаяптилар. Команда аъзолари Болгариядан қайтганларидан сўнг чемпионат бошлангунга қадар Сухумидаги ўз базаларида машғулотлар ўтказдилар.

Командада бир қанча ўзгаришлар бор. В. Дородних ўқитувчилик ишига ўтиб кетганлиги туфайли, энди команда сафида ўйнамайди. Н. Каштанов, С. Разюпин Харьковнинг «Авангард», Ю. Басалик Львовнинг СКА, А. Просиков Одессанинг СКА, В. Козлов Москванинг «Локомотив» командаларига ўтиб кетдилар. Ю. Мелехин ва А. Глухаревлар эса армиядан демобилизация қилинганлиги учун командадан кетдилар.

Ҳозир команда составни тўлиқ аниқланди. Фақат А. Шестернев билан В. Пономаревнинг СССР терма командаси составига киритилганлиги сабабли, улар чемпионатнинг биринчи давра ўйинларига қатнаша олмайдилар.

Бу йил Марказий Армия спорт клуби шарафини ҳимоя қилиш учун қуйидаги спортчилар майдонга чиқадилар: Дарвозабон — И. Бaужа. Л. Кудасов, ҳимоячилар: Ю. Истомин, Н. Антоневич, А. Зосимов, В. Багрич, А. Шчебляков, В. Капличний, ярим ҳимоячилар: Н. Маношин, В. Поликарпов, Н. Кочегаров, ҳужумчилар: В. Поляков, В. Федотов, И. Секеч, А. Шиманович, Б. Казаков, С. Варга ва Б. Грешчак.

Ю. ДОВГАЛЕНКО.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

РАДИО БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

8.25 — Ўзбек халқ қўшиқлари. 9.30 — Кичик концерт. 10.10 — Камер ансамбллари. 11.10 — Олимлар КПСС XXIII съезди қарорларини муҳокама қилади. 11.25 — Рапс куйлари. 12.15 — Белоруссия халқ чолғу оркестри. 12.50 — Белоруссия радиоси эшиттиришлари (рус.). 13.40 — Белоруссия радиоси эшиттиришлари. 14.00 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун. 16.15 — Композиторлар Бутуниттифоқ пленуми концертларида Ўзбек куйлари. 17.00 — «Ёшлик» радиостанцияси. 18.10 — Белоруссия радиоси эшиттириши. 18.30 — СССР халқларининг қўшиқ ва рақс куйлари. 19.30 — «Пахтакор» (Тошкент) — «ЦСКА» (Москва) командалари ўртасида футбол. 20.15 — Ёш иқтисодчи. 20.45 — «1921—1925 йилларда партиянинг софлиги ва бирлиги учун кураш». 22.00 — Дунё воқеалари. 22.10 — Кутилмаган. 22.40 — «Ники адабиёт дўстлиги» (суҳбат). 23.20 — Қишлоқ хўжалик ходимлари таъбирига мувофиқ концерт.

ТОШКЕНТ МАРКАЗИЙ «ПАХТАКОР» СТАДИОНИДА

15 апрелда «Пахтакор» (Тошкент) — «ЦСКА» (Москва) командалари ўртасида

ФУТБОЛ

Кеч соат 8 яримда бошланади.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА қишки мавсумнинг ёпилиши олдидан 16, 17 апрелда

«ЛЎЛИЛАР»

АТТРАКЦИОНИНИНГ ХАЙРЛАШУВ ГАСТРОЛИ

Томошалар кеч соат 8 да бошланади. 17/IV да 3 марта томоша кўрсатилади: кундуз соат 12, 3 ва кеч 8 да.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 18.00 — Ун саккизинчи йил («Октябрь» программаси). 18.10 — «Пахтакор» (Тошкент) — «ЦСКА» (Москва) командалари ўртасида футбол, танаффус вақтида — Телевизион янгиликлар (рус тилида). Ўзбек тилида: 20.15 — Телевизион янгиликлар. 20.30 — Кичик концерт. Рус тилида: 21.00 — Белоруссия телестудияси эшиттиришлари.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 18.00 — Спорт бозори (мактаб ўқувчилари учун). 18.30 — Тошкент янгиликлари. 18.40 — Янги тарихий давлат марксизм асосий қоидаларининг В. И. Ленин томонидан ижодий ривожлантирилиши. 19.00 — Абадий нур (илмий-оммабоп фильм). 19.20 — «Авлиёота»нинг ... 20.00 — Жазирама июль (бадиий фильм). Ўзбек тилида: 21.20 — Рассом В. Зацев. 21.25 — Тошкент янгиликлари. 21.35 — Тамғали золим (мультфильм). 21.45 — Совет Шарқи композиторларининг қўшиқ куйлари.

ОБУНАЧИЛАР ДИҚҚАТИГА!

ГАЗЕТА ва журналларга ОБУНАНГИЗ июнь ойида тугайдиган бўлса, уларни яқинда давом эттиришни унутманг.

«Союзпечать» ва почта алоқаси органлари обуналарни давом эттиришга киришдилар.

Ўзбекистон ССР Алоқа министрлиги ва «Союзпечать» бошқармаси.

24 апрелда Наманган шаҳрида Ўзбекистон ССРнинг 1966 йилги

ПУЛ-БУЮМ ЛОТЕРЕЯСИ

иккинчи чиқарилиш билетларининг

ЮТУҚЛАР ТИРАЖИ бўлади.

Тиражда лотереянинг беш разрядига 877.500 сўмлик 598.750 та буюм ва пул ютуқлари ўйналади.

Ютуқлар ичида: «Москвич» автомашиналари, «ИЖ-Планета» мотоцикллари, пианинолар, кўп миқдорда телевизорлар, холодильниклар, радиоприёмниклар ва бошқа қимматли буюмлар бор.

Лотерея билетларини сотиб олинг!

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 15/IV да **Монастирда никоҳ** премьераси, 16/IV да **Трубадур**.

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 16 /IV да **Сарвқомат дилбарим**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 15/IV да **Қари қиз**, 16/IV да **Жон қизлар**.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — Қишки мавсумнинг ёпилиши олдидан — 16, 17/IV да — **«Лўлилар»** аттракционининг хайрлашув гастроли.

КИНО

Уша тунги бўса — САНЪАТ САРОЙИ, «МИР», «ЁШ ГВАРДИЯ», «МОСКВА», «СПУТНИК»; «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун). НАВОИЙ номли (кеч соат 8-20 минутда).

Денгиз болалари — «ЎЗБЕКИСТОН», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», (кундуз ва кечқурун), «ДРУЖБА» (тоқ соатларда). СОБИР РАҲИМОВ номли (эрталаб 10, кундуз 12 ва кеч 8 да). «ЁШ ГВАРДИЯ» (эрталаб 10 ва 11-45 минутда).

Шафтоли ўғриси — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун). «МОСКВА» (эрталаб соат 11 ярим ва кундуз 5-20 минутда).

Уч мушкетёр — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Царлар — «ДРУЖБА» (жуфт соатларда).

Италиялик Варшавада — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 10, кундуз 2 ва кеч 9-45 минутда).

Уттиз уч — СОБИР РАҲИМОВ номли (кундуз соат 2, 4, кеч 6 ва 10 да).

Соат 20 — «ЮЛДУЗ» (кеч соат 7 ва 9 да).

Балли, ҳамшира! — «СПУТНИК» (кундуз соат 1 ва 5 да).

Хайр, Кекец! — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 3 да).

Еттидан ўн иккигача — «ЧАЙКА» (эрталаб соат 10 да).

Геракл жасорати — «ХИВА» (кеч соат 8-15 минут ва 10 да).

ЭСТРАДА ТЕАТРИДА

15, 16, 17 апрелда

Ўзбекистон ССР ва Туркманистон ССР халқ артисти

Комилжон ОТАНИЁЗОВ

раҳбарлиги ва иштирокида

ХОРАЗМ АНСАМБЛИНИНГ

концертлари

Солистлардан **Гулчеҳра Исмоилова, Шариф Султонов, Отаназар Абдалниёзов, Жуманиёз Собиров, Раъно Жуманиёзова, Ражаб Исмоилов** ва бошқалар қатнашади.

Концерт кеч соат 8 да бошланади. Билетлар кундуз соат 2 дан сотилади.

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИЛАР:

1966 йил 25 апрель кундуз соат 2 да, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси химия-технология ва биология фанлари бўлимининг биология фанлари бўйича бирлашган илмий совети мажлисида (Гоголь кўчаси, 70-уй, Фанлар академиясининг кичик конференц-зали) биология фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун:

Ф. Х. Жониқулов: «Чигитга радиоактив фосфор киритиш ва уни нейтронлар билан нурлантириш таъсирида ғўзада наслий ўзгаришларнинг пайдо бўлиши» деган темада.

А. Носиров: «Фарғона водийси узумзорларида ток унсимон қурти» деган темада.

Диссертациялар билан Фанлар академияси кутубхонасида танишиш мумкин (А. Тўқаев кўчаси, 1-уй).

1966 йил 26 апрель кундуз соат 2 да. В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университетининг химия фанлари юзасидан илмий даражалар берувчи совети мажлисида (Тарас Шевченко кўчаси, 1-уй, акт зали) химия фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун

С. Ғ. Йўлчибоева: «Целлюлозани инклюдациялаш процессини физик-химиявий текшириш» деган темада.

Г. С. Доржин: «Винилфторидинг синтези ва радиацион-химиявий полимерланишига доир» деган темада.

Диссертациялар билан университет кутубхонасида танишиш мумкин. (Куйбишев кўчаси, 10-уй).

1966 йил 26 апрель кундуз соат 2 да. Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институтининг илмий совети мажлисида — техника фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун

Л. Н. Шамрай: «Каналларда сув нобудгарчилиги (фильтрация)ни камайтириш тадбирлари» деган темада.

А. Н. Марканов: «Қурилиш процессларини комплекс механизациялаш вариантларини график усулда ҳисоблаш ва техник-иқтисодий жиҳатдан таққослашнинг назарий асослари» деган темада.

Диссертациялар билан институт кутубхонасида танишиш мумкин (Учитель кўчаси; 39-уй).

Бизнинг адрес ва телефонлар СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ТОШКЕНТ, «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ, № 26. Редактор — В36545. Редактор ўринбосарлари — В37914, В39323. Масъул секретарь — В34455. Масъул секретарь ўринбосарлари — В37283. Партия турмуши — В33469, В37221. Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш, халқаро ҳаёт — В31226. Коммунистик тарбия — В31455. Саноат, капитал қурилиши ва транспорт — В34780. Совет қурилиши — В33258. Қишлоқ хўжалик — В37604. Адабиёт ва санъат — В32036, В37221. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — В34451. Маҳаллий ахборот — В32317. Оммавий ишлар ва хатлар — В39005, В33553. Иллюстрация — В34524. Стенографистка — В37343. Корректура — В37162. Эълонлар — В38142. Коммутатор — В30249, В30250, В30251, В30252, В30253, В30254, В30255, В30256, В30257, В30258.

№ Г — 85. || Индекс 64543. || Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. || Р. 07683.